

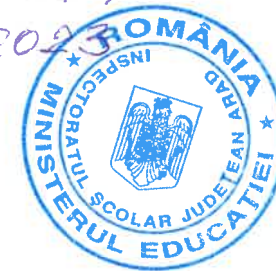
PLAI 2021 - 2025

Introducere

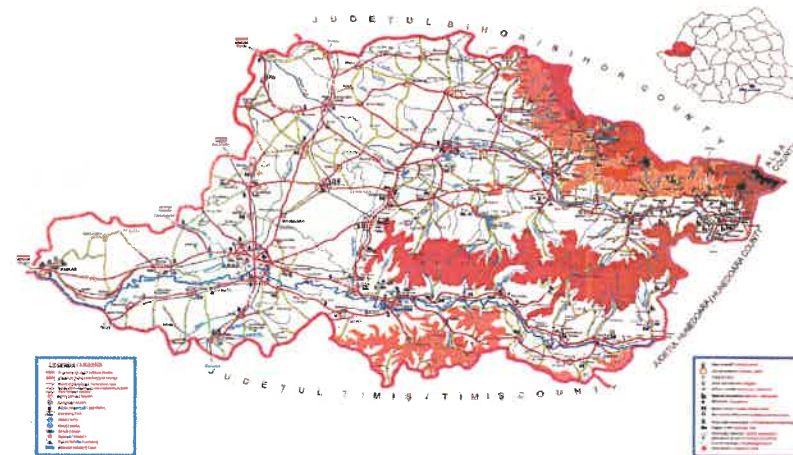
PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC

2021 – 2025
JUDEȚUL ARAD

*Avizat în C.A.
al I.S.J. Arad, în data
de 06.11.2022*

Actualizat 2023

Planul local de acțiune pentru învățământul profesional și tehnic (PLAI) se dorește a fi un suport pentru:

- ✚ **școli**, cu scopul de a defini direcția de dezvoltare și oferta pentru elevi: câte clase și ce specializări/calificări;
- ✚ **elevi și părinți**, în alegerea școlii pe care o vor urma elevii și traseul carierei;
- ✚ **universități**, în cunoașterea bazinului din care își vor colecta viitorii studenți. Astfel, universitățile pot să-și promoveze oferta și să informeze viitorii candidați despre specializări, oportunitățile oferite, respectiv cerințele universității;
- ✚ **autoritățile locale**, în decizia alocării de fonduri din bugetul local/județean pentru școli, în funcție de performanțele acestora și de corelarea ofertei școlilor cu cerințele pieței muncii;
- ✚ **agenții economici**, în cunoașterea nivelelor de pregătire și a specializării viitorilor angajați

Pe baza datelor statistice colectate, în PLAI sunt formulate obiective clare și acțiuni concrete pentru școlile din învățământul profesional și tehnic, ce au fost avizate de Inspectoratul Școlar Județean (ISJ).

Prezentul document oferă o viziune globală a problematicii PLAI. Documentul poate facilita accesul la informații pentru un număr mai mare de potențiali beneficiari ai PLAI. Obiectivele formulate de către echipa ce a realizat PLAI au fost transformate în instrumente de lucru, prin formularea de indicatori la secțiunea de „rezultate așteptate”. Indicatorii vor fi folosiți și în procesul de monitorizare al PLAI.

Autorii doresc să mulțumească anticipat celor care vor participa activ la dezbateri pe tema corelării ofertei educaționale cu cererea pieței muncii, respectiv vor propune acțiuni pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale ale elevilor, alegerea traseului carierei.

In județul Arad populația a scăzut în ultimii 15 ani și se înscrie în tendința națională de scădere

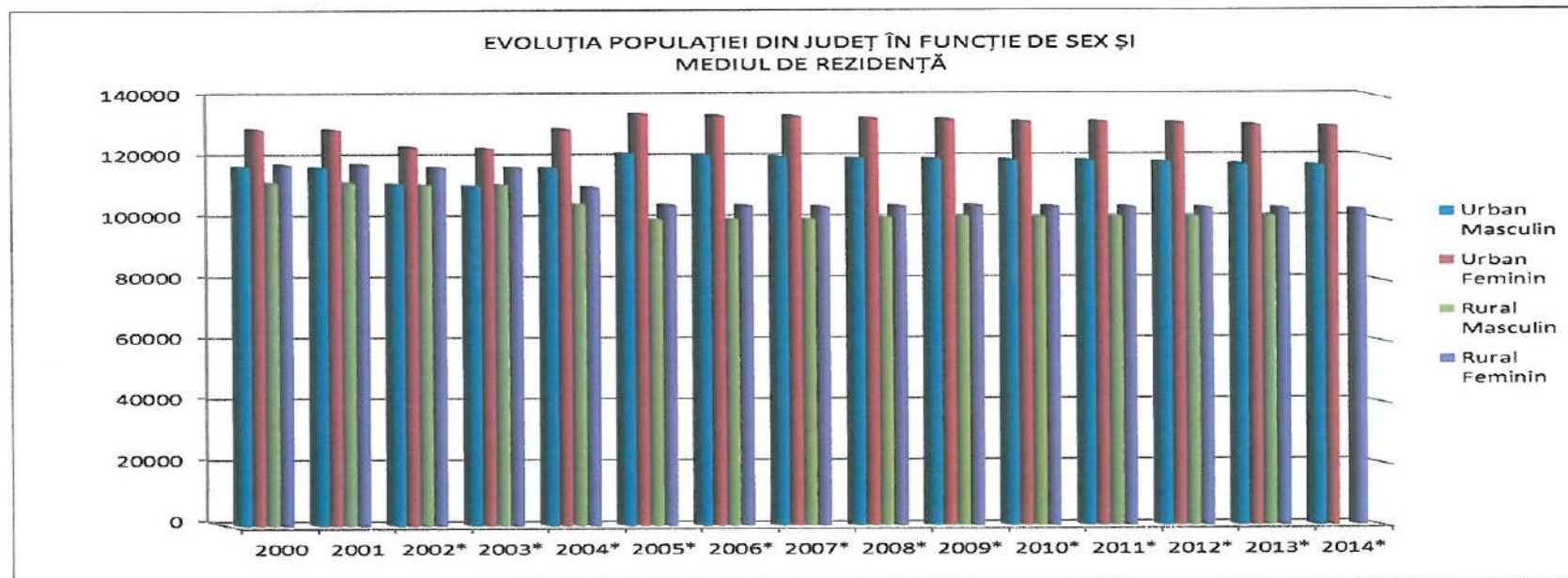
In județul Arad, in anul 2014 au fost înregistrați 450869 locuitori. Se preconizează ca în anul 2025 populația județului nostru va ajunge la 437600.

În mediul urban trăiesc 247,3 mii persoane, reprezentând 54,86% din totalul populației stabile. Ponderea este mai mare a femeilor, atât în mediul urban, cât și în cel rural.

Populația este caracterizată de o mare diversitate:

- etnică: români, maghiari, romi, germani, slovaci, ucrainieni, sârbi și alții;
- religioasă: ortodoxă, romano-catolică, reformată, greco-catolică, penticostală, baptistă, adventistă.

Migrația internă a fost relativ constantă. Migrația externă a fost foarte mare în ultimii 20 ani, numărul persoanelor care au revenit în țară fiind de 6,1 ori mai mic decât al celor care au plecat.

În conformitate cu Institutul Național de Statistică, la nivel național s-a realizat proiectarea populației României la orizontul anului 2060. Astfel în urma statisticilor populația de vârstă școlară și prescolară este proiectată ca variind astfel:

Grupe de vârstă	Mii persoane			Modificare 2060/2011	
	2011	2030	2060	Absolută (mii)	Relativă (%)
Cu migrație externă					
Populația de vârstă preșcolară (3-6 ani)	850,6	615,8	403,7	-446,9	-52,5
Populația de vârstă școlară (7-14 ani)	1723,4	1335,4	872,5	-850,9	-49,4
Populația de vârstă școlară (15-24 ani)	2700,7	2151	1366,8	-1333,9	-49,4
Fără migrație externă					
Populația de vârstă preșcolară (3-6 ani)	850,6	627,1	427,5	-423,1	-49,7
Populația de vârstă școlară (7-14 ani)	1723,4	1360,3	924	-799,4	-46,4
Populația de vârstă școlară (15-24 ani)	2700,7	2185,3	1441,9	-1258,8	-46,6

Populația României pe grupe mari de vârstă se estimează ca variind astfel:

Grupe de vârstă	2011		2020		2030		2060	
	mii persoane	%	mii persoane	%	mii persoane	%	mii persoane	%
Cu migrație externă								
Total	20121,6	100	19330,6	100	18047	100	12946,7	100
0 - 14 ani	3189,6	15,9	2850,2	14,7	2397,6	13,3	1567,8	12,1
15 - 64 ani	13684,3	68	12808,4	66,3	12099,1	67	7921,9	61,2
65 ani și peste	3247,7	16,1	3672	19,0	3550,3	19,7	3457	26,7
Fără migrație externă								
Total	20121,6	100	19360,5	100	18121,9	100	13232,7	100
0 - 14 ani	3189,6	15,9	2873,9	14,8	2441	13,5	1659,4	12,5
15 - 64 ani	13684,3	68	12814,4	66,2	12131,5	66,9	8116,1	61,3
65 ani și peste	3247,7	16,1	3672,2	19	3549,4	19,6	3457,2	26,2

Demografia

Dinamica globala

Emigranții definitivi pe grupe de vârstă din județul Arad în perioada 1992-2014 se prezintă conform I.N.S. astfel:

Regiuni de dezvoltare si judete	Grupe de varsta	Ani																							Total 1992-2014
		1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Arad	0- 14 ani	173	357	167	154	155	203	102	81	116	67	28	31	31	18	16	18	22	25	25	91	119	70	38	2107
	15-19 ani	100	160	55	56	44	52	31	23	21	14	18	20	21	11	13	13	9	14	14	31	39	39	31	829
	20-24 ani	239	246	87	156	106	83	43	39	32	33	22	22	48	33	39	21	19	24	21	44	57	50	45	1509
	25-64 ani	827	1223	441	639	505	602	280	195	256	145	159	173	242	176	247	144	167	181	144	191	232	202	170	7541
	Total	1422	2226	820	1076	860	971	501	357	437	273	240	264	345	249	330	200	226	251	206	366	461	373	286	12740

Emigranții temporari pe grupe de vârstă conform statisticilor la nivelul județului Arad se prezintă astfel:

Regiuni de dezvoltare si judete	Grupe de varsta	Ani		
		2012	2013	2014
Arad	0-14 ani	530	497	416
	15-19 ani	222	224	208
	20-24 ani	641	565	512
	25-64 ani	2242	2157	2559
	Total	3685	3510	3743

Evoluții demografice anterioare și situația curentă

Sursa datelor: INS , Baza de date TEMPO

UM: Numar persoane

POPULATIA LA RECENSAMINTELE DIN ANII 1948, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, 2011 SI 2021

MEDIU DE REZIDENTA JUDETUL	POPULATIA LA RECENSAMINTELE DIN:							
	25 ianuarie 1948	21 februarie 1956	15 martie 1966	5 ianuarie 1977	7 ianuarie 1992	18 martie 2002	20 octombrie 2011	1 decembrie 2021
A	1	2	3	4	5	6	7	8
ARAD	476207	475620	481248	512020	487617	461791	430629	410143

Populația rezidentă, pe sexe și medii rezidențiale, la 01 decembrie 2021 - Recensământul populației *Nr. persoane*

Regiunea	Județul	TOTAL			URBAN			RURAL		
		Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin
Vest	Arad	410143	199202	210941	221736	105779	115957	188407	93423	94984

Structura populației rezidente, pe sexe și medii rezidențiale, la 01 decembrie 2021 - Recensământul populației %

Regiunea	Județul	TOTAL			URBAN			RURAL			Urban	Rural
		Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin		
Vest	Arad	100,00%	48.56%	51.43%	100,00%	47.705%	52.295%	100,00%	49.586%	50.414%	54.063%	45.937%

Evoluția populației în județul Arad în perioada 2005 - 2025

	2005	2010	2015	2020	2025	2013-2005		2025-2005	
						Nr.	%	Nr.	%
România (total)	21.614,7	21.226,3	20.696,6	20.026,4	19.243,4			-2.371,3	-1,0
0-14	3.432,5	3.152,9	3.024,6	2.798,7	2.511,8			-920,7	-26,8%
15-64	15.033,4	14.990,2	14.606,0	13.956,6	13.384,0			1.649,4	-11,0%
65 si peste	3.148,8	3.083,2	3.066,0	3.271,1	3.347,6			198,8	-6,3%
Regiunea VEST (total)	1.936,7	1.904,2	1.861,9	1.809,1	1.746,0	-	-	-190,7	-9,8%
0-14	294,4	264,7	253,3	237,0	214,8	-294,4	100,0%	-79,6	-27,0%
15-64	1.367,3	1.365,3	1335,0	1.279,0	1.229,2	1.367,3	100,0%	-138,1	-10,1%
65 si peste	275,0	274,2	273,7	293,1	302,1	-275,0	100,0%	27,0	9,8%
Jud ARAD (total)	460,7	457,1	452,1	445,6	437,6	-460,7	100,0%	-23,1	-5,0%
0-14	70,9	65,3	63,7	61,0	57,3	-70,9	100,0%	-13,6	-19,2%
15-64	319,2	324,5	322,3	314,6	308,9	-319,2	100,0%	-10,3	-3,2%
65 si peste	70,4	67,1	66,0	69,9	71,3	-70,4	100,0%	-0,9	-1,3%

Sursa: INS

Structura pe principalele grupe de vârstă ale populației

Anul 2005 Evoluție 2005 - 2025

19,2 % sub 15 ani ⇒ scădere

3,2 % între 15 -64 ani ⇒ scădere

1,3 % între peste 65 ani ⇒ scădere

Demografia

Dinamica globala

Nivelul și felul școlii absolvite	TOTAL	Procentaj [%]
- învățământ superior	12886	18,05
- învățământ postliceal și de maiștri	1530	2,14
- învățământ secundar superior, din care	16683	23,37
- liceal	16073	22,51
- profesional și de ucenici	610	0,85
- învățământ primar	19691	27,58
- analfabeți	3920	5,49

Număr elevi și studenți	
Total	79515
Grădinițe	12053
Școli primare	19691
Școli , gimnaziale	16672
Școli profesionale și ucenici	610
Licee	16073
Școli post liceale	1530
Universități	12886

Ponderea cea mai mare o are populația ce a absolvit învățământ secundar superior 23,37%.

De remarcat ponderea mare a celor care au absolvit doar învățământul primar (27,58%) și a celor fără școală absolvită (5,49%)

Ponderea persoanelor care au absolvit o formă de învățământ superior a crescut, dar rămâne sub media la nivel european.

- Recensământul populației 2021

POPULATIA DUPA ETNIE

Sursa datelor: INS Statistica
Recensământului populației 2021

REGIUNEA DE DEZVOLTAR E JUDET	POPULA TIA REZIDE NTA TOTAL	ETNIA																						
		Români	Maghiari	Romi	Ucraineni	Germani	Turci	Rusi-Lipoveni	Tatari	Sarbi	Slovaci	Bulgari	Croati	Greci	Italieni	Evrei	Cehi	Polonezi	Ruteni	Armeni	Albanezi	Macedoneni	Alta etnie	Informatie nedisponibila
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
ARAD	410143	317713	25731	16747	941	2000	66	27	*	510	3310	510	7	16	353	60	94	20	148	*	46	5	534	41301

* Numar redus de cazuri de observare (mai mic de 3)

POPULATIA REZIDENTA DUPA ETNIE SI NIVELUL DE EDUCATIE AL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE, PE JUDETE, LA 1 DECEMBRIE 2021

JUDET ETNIE	POPULATIA REZIDENTA TOTAL	CEL MAI INALT NIVEL DE EDUCATIE AL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE											Nu este cazul (varsta sub 2 ani)
		Superior		Postliceal si de maistri	Secundar			Primar	Prescolar	Fara scoala absolvita			
		Total	din care: Universitar de licenta		Total	Superior				Inferior (gimnazial)	Total	din care: Persoane analfabete	
						Liceal	Profesional si de ucenici						
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ARAD	410143	64106	48330	13700	240148	104050	57406	78692	41274	24053	19336	3050	7526
ETNIA													
Români	317713	54667	40337	11768	191805	85771	48418	57616	27552	15433	11526	624	4962
Maghiari	25731	3599	2779	1074	17022	7272	4543	5207	2333	824	652	72	227
Romi	16747	400	388	12	6913	1371	597	4945	5349	1823	1727	622	523
Ucraineni	941	65	56	14	664	185	200	279	96	40	45	3	17
Germani	2000	379	272	105	1262	523	367	372	156	50	33	*	15
Turci	66	10	7	*	48	30	7	11	6	*	-	-	-
Rusi- Lipoveni	27	8	6	*	15	8	5	*	*	-	*	-	-
Tatari	*	*	*	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sarbi	510	151	119	31	292	155	65	72	14	9	9	-	4
Slovaci	3310	462	319	93	2192	995	429	768	353	112	73	*	25
Bulgari	510	103	81	31	329	141	118	70	28	11	8	*	-
Croati	7	*	*	-	5	4	-	*	-	-	-	-	-
Greci	16	9	4	*	5	5	-	-	*	-	-	-	-
Italiani	353	45	41	12	272	194	42	36	9	9	4	-	*
Evrei	60	33	21	*	20	12	3	5	3	*	-	-	-
Cehi	94	17	11	7	57	25	15	17	7	*	4	-	-
Polonezi	20	8	4	3	5	*	*	*	*	*	*	-	-
Ruteni	148	16	13	*	97	42	23	32	15	15	3	-	-
Armeni	*	*	-	-	*	*	-	-	-	-	-	-	-
Albanezi	46	*	*	-	32	16	8	8	3	4	3	-	*

Demografia

Dinamica globala

Macedoneni	5	*	-	-	4	3	-	*	-	-	-	-	-
Alta etnie	534	106	85	14	359	279	45	35	19	17	16	-	3
Informatie nedisponibila	41301	4021	3783	528	18749	7016	2520	9213	5327	5700	5230	1724	1746

Profilul economic județean

Județul Arad se află printre cele mai industrializate regiuni ale Europei, activitățile industriale din această zonă concentrând aproape jumătate din forța de muncă din economia din regiunea de Vest a României.

Rapoartele statistice ale Uniunii Europene clasează vestul României printre cele mai industrializate regiuni ale Europei.

Industria Aradului este un motor al economiei naționale. Dovada este nivelul producției industriale, diversitatea produselor, gradul de rentabilitate al afacerilor mari și viabilitatea întreprinderilor mici și mijlocii. Sunt peste 27 de mii de companii active în județul Arad care contribuie la un PIB ce ne clasează pe locul 2 în Regiunea de Vest și pe locul 7 la nivel național.

Economia Aradului performează în industrie, agricultură și servicii.

Pe segmentul logistic peste 10% din afacerile arădene au ca obiect transporturile de marfă naționale sau internaționale, iar terminalele intermodale de la Vladimirescu, Șagu și Curtici continuă să se extindă într-un ritm susținut și să confirme potențialul arădean în sectorul logistic.

Agricultura Aradului alimentează lanțul alimentar de la nivel regional și național cu produse de calitate, iar vinurile arădene au redevenit atractive la nivel mondial.

Industria Aradului este a șaptea cea mai puternică din România, pe primul loc fiind Bucureștiul.

Județul Arad este pe locul 8, între județele României, din punct de vedere al PIB/cap de locuitor și pe locul 14 din punct de vedere al ponderii economiei locale în economia națională. Un număr de opt județe au un PIB de sub 1% din PIB-ul României, 20 se situează între 1% și 2%, 12 între 2% și 5% (printre ele și Aradul) și doar două peste 5% (București și Cluj).

Agricultura reprezintă peste 10% din valoarea adăugată brută produsă de economia Aradului și este, astfel, o componentă importantă în structura economică a județului (din acest punct de vedere, suntem pe locul 9 în țară). În județul Arad, agricultura avea o pondere de peste două ori mai ridicată decât media națională, cu o creștere de la an la an. Totuși, pentru comparație, e important de menționat că industria reprezintă 32,8% din economia Aradului, iar acest indicator ne plasează pe locul 6 în țară.

Municipiul Arad constituie pentru vestul României un centru industrial important, care favorizează dezvoltarea activităților economice din teritoriu. Aradul dispune de o infrastructură de afaceri dezvoltată, fapt ce facilitează atragerea unui număr destul de mare de investitori în teritoriu.

Elemente definitorii ale potențialului economico-comercial al județului Arad:

- domeniile de activitate cu potențial real de atragere a investițiilor străine: industria auto, industria alimentară, industria textilă, industria mobilei, industria feroviară, industria prelucrării lemnului, cercetarea, dezvoltare și high-tech, comerț, servicii.
- investiții de tip green-field - la nivel municipal există platforme industriale bine definite, poziționate în mare parte la extremitatea teritoriului administrativ, unele fiind construite pe terenuri care au necesitat dezvoltarea activității pe suprafețe de teren care nu aveau o destinație de producție însă au fost realizate PUZ-uri pentru crearea acestor zone. Zonele Industriale din municipiul Arad dispun de utilități și de o infrastructură solidă pentru dezvoltarea activităților în teritoriu, ceea ce generează și interes pentru mediul de afaceri.

Zona Industrială Vest, cu o suprafață de 130 de hectare, dispune de acces direct la DN 7 (E68) și la șoseaua de centură. Zona Industrială Sud, cu o suprafață de 54,17 hectare, este complet echipată. Zona Industrială Est, cu o suprafață de 20 de hectare, are acces direct la DN 7 (E68), la ieșirea spre Deva; toate aceste zone dispun de infrastructura necesară, inclusiv accesul direct la autostrada A1. Zonele industriale au permis ca jumătate din businessul județului să provină de la industria prelucrătoare. În mare parte, pe platformele industriale își dezvoltă activitatea societățile care utilizează capital străin în procesul economic al firmei, profilul economic al acestora fiind acela de servicii, depozitari, industrie prelucrătoare, comerț, transport.

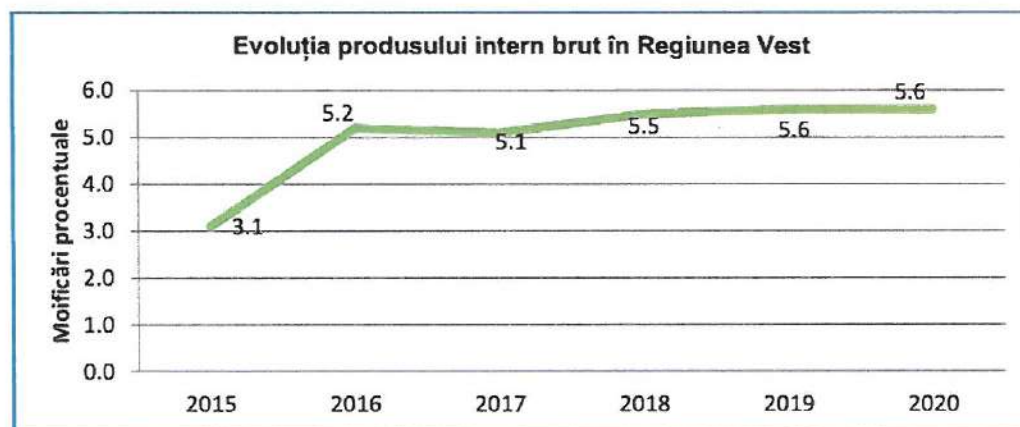
Autoritățile locale sunt interesate de atragerea investițiilor în teritoriu, creând facilități fiscale, vamale și comerciale pentru dezvoltarea afacerilor performante în economia locală. Administrația publică locală are o deschidere totală și se implică responsabil în vederea atragerii și menținerii investițiilor strategice în municipiul Arad.

1. Evoluția principalilor indicatori economico – sociali

1.1. Evoluția produsului intern brut (PIB) și a valorii adăugate brute (VAB)

Comisia Națională de Prognoză (CNP) elaborează prognoze privind dezvoltarea economico-socială a României pe termen scurt, mediu și lung în corelare cu prevederile Programului de guvernare, a strategiilor naționale, sectoriale și regionale precum și pe baza tendințelor din economia națională și cea mondială.

Prognoza în profil teritorial s-a realizat pe baza prognozei pe termen mediu 2015– 2020, publicată de Comisia Națională de Prognoză, în luna mai 2017, completată cu proiecția principalilor indicatori macroeconomici 2021 – 2025.

Sursa:* Prognoza în profil teritorial s-a realizat pe baza prognozei pe termen mediu 2015 – 2020, varianta mai 2017, pentru Programul de Convergență.

Tabel Indicatori PIB Regiunea Vest

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PRODUS INTERN BRUT						
VEST	3,9	4,8	5,2	5,5	5,7	5,7
din care valoarea adăugată brută din:						
Industrie						
VEST	5,0	4,1	5,8	5,8	5,4	4,6
Agricultură, silvicultură, piscicultură						
VEST	-18,8	1,4	1,8	1,8	1,8	0,7
Construcții						
VEST	7,6	1,9	4,8	7,1	7,3	7,8
Servicii						
VEST	3,1	6,6	5,2	5,7	6,1	6,5

Sursa: * Prognoza în profil teritorial s-a realizat pe baza prognozei pe termen mediu 2015 - 2020, varianta mai 2017, pentru Programul de Convergență.

Valoarea produsului intern brut, pe județe și regiuni

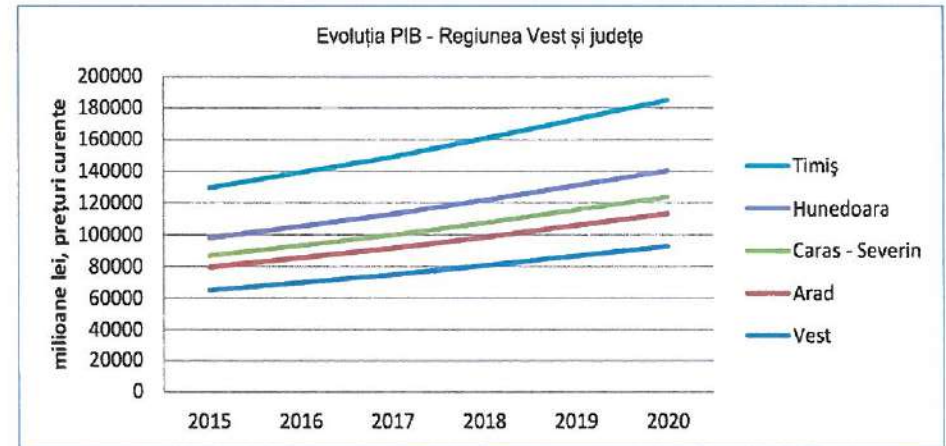
Proiecția produsul intern brut la orizontul anului 2020 prevede pe total economie, creșteri de până la 5,7%. Pentru Regiunea Vest este de asemenea prognozată o creștere, asemănătoare cu cea care se prevede pentru nivelul național, de la 3,1% în 2015 la 5,6 % în 2020.

Prognoza produsului intern brut pe județe este asemănătoare cu evoluția regională. Cea mai însemnată creștere față de anul 2015 este estimată în județul Timiș (13.282 milioane lei) urmat de județul Arad (6.095 milioane lei).

Analizând contribuția fiecărui județ la realizarea valorii adăugate brute a regiunii, se pot evidenția următoarele aspecte relevante: județul Arad are cea mai mare pondere în regiune la VAB în industria extractivă, în intermediari financiare și asigurări.

Analizând evoluțiile prognozate ale VAB pe sectoare de activitate, în perioada 2015- 2020, se constată că cele mai ridicate ritmuri de creșteri anuale se vor înregistra în agricultură, silvicultură, piscicultură, urmată de servicii.

Comisia Națională de Prognoză a menținut estimările privind creșterea PIB în 2021, la 7%, dar a revizuit în jos datele pe 2022. Estimările despre inflație au fost modificate în sus, și pentru 2021 și pentru 2022. Până la finalul anului, Comisia anticipează o inflație de 7,7%, un curs mediu de 4,92 lei/euro și o rată a șomajului de 5,3%.

Sursa: Anii 2015 - 2016 estimări CNP pe baza datelor statistice la nivel național; date conform metodologiei SEC 2010.

PROIECȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI

- modificare procentuală față de anul anterior, %-

	2020	2021	2022*	2023	2024	2025
PRODUSUL INTERN BRUT	1.055,5	1.190,3	1.317,3	1.440,1	1.560,1	1.678,6
- mld. lei						
- creștere reală, %	-3,9	7,0	4,6	5,3	5,0	4,5
din care, valoarea adăugată brută în:						
- Industrie	-9,1	5,9	4,4	5,3	5,0	3,9
- Agricultură, silvicultură, pescuit	-16,2	20,3	3,1	3,0	2,7	2,0
- Construcții	10,0	0,2	9,0	11,2	9,2	7,5
- Servicii	-1,8	6,8	4,3	4,7	4,7	4,5
Impozite nete pe produs	-8,7	9,7	4,7	5,4	5,1	4,6
Consum final	-3,6	6,4	4,1	4,5	4,4	4,1
Consum privat	-5,2	8,0	4,5	4,9	4,8	4,5
Consum guvernamental	2,0	1,2	2,7	3,1	2,8	2,4
Formarea brută de capital fix	6,8	8,2	9,3	11,2	9,0	7,1
Export de bunuri și servicii	-9,7	9,4	5,4	6,0	5,5	4,7
Import de bunuri și servicii	-5,1	12,4	7,2	7,3	6,7	5,7
Export de bunuri (FOB)	62.173,4	73.114	79.097	85.137	91.040	96.880
- milioane euro						
- %	-9,9	17,6	8,2	7,6	6,9	6,4
Import de bunuri (CIF)	80.570,3	96.655	105.329	114.103	122.445	130.600
- milioane euro						
- %	-6,6	20,0	9,0	8,3	7,3	6,7
Soldul balanței comerciale - (FOB-CIF)	-18.396,9	-23.541	-26.232	-28.966	-31.405	-33.720
- milioane euro						
Soldul contului curent	-10.830	-15.218	-16.261	-16.742	-16.934	-17.140
- milioane euro						
- % în PIB	-5,0	-6,3	-6,1	-5,8	-5,5	-5,2
Indicele prețurilor de consum (IPC)						
- sfârșitul anului	2,06	7,7	4,7	3,4	2,7	2,5
- medie anuală	2,63	5,0	6,5	3,7	2,9	2,6

Deflatorul PIB		3,8	5,4	5,8	3,8	3,1	2,9
Cursul de schimb mediu	- lei/euro	4,8371	4,92	4,98	5,03	5,08	5,13
Numărul mediu de salariați	- mii pers.	5.031,8	5.104	5.205	5.355	5.480	5.595
	- %	-2,6	1,4	2,0	2,9	2,3	2,1
Numărul de șomeri înregistrați (la sfârșitul anului)	- mii pers.	296,1	285	258	255	247	238
- Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului	- %	3,4	3,0	2,9	2,8	2,6	2,5
Populația ocupată totală (conform AMIGO)	- mii pers.	8.521,1	7.840**	7.910	7.965	8.005	8.030
	- %	-1,8	-8,0	0,9	0,7	0,5	0,3
Număr mediu de salariați (conform AMIGO)	- mii pers.	6.495,9	6.560	6.685	6.840	6.955	7.080
	- %	-1,2	1,0	1,9	2,3	1,7	1,5
Șomeri BIM (conform AMIGO)	- mii pers.	451,8	435**	425	410	395	380
- rata șomajului BIM	- %	5,0	5,3	5,1	4,9	4,7	4,5
Câștigul salarial mediu brut	- lei/lună	5.213	5.608	6.095	6.578	7.104	7.627
	- %	7,4	7,6	8,7	7,9	8,0	7,4
Câștigul salarial mediu net lunar	- lei/lună	3.217	3.467	3.775	4.082	4.417	4.751
	- %	7,7	7,8	8,9	8,1	8,2	7,6
Câștigul salarial real	- %	4,9	2,7	2,2	4,3	5,1	4,8

Notă:

*Cadrul macroeconomic a fost ajustat în contextul majorărilor de preț pentru bunurile energetice și materiile prime, cât și în ipoteza continuării întreruperilor în lanțurile de aprovizionare, efecte care se așteaptă a se manifesta mai pregnant în primul semestru al anului.

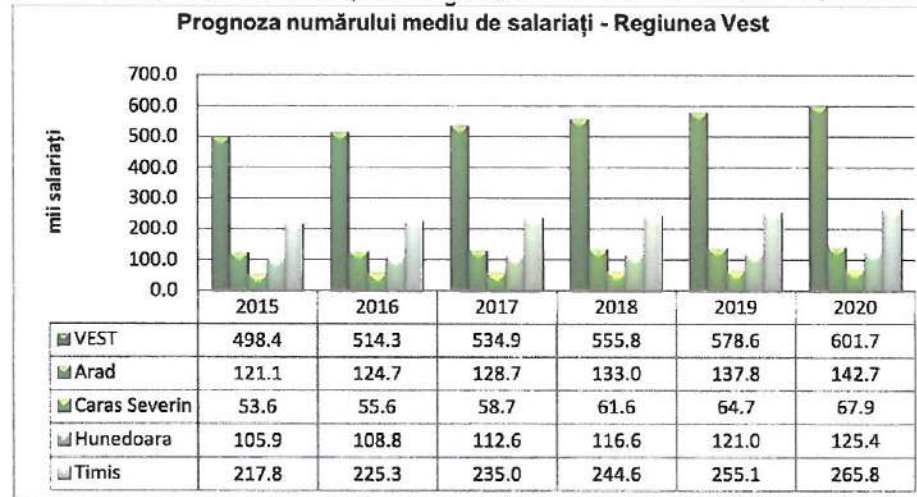
**Începând cu anul 2021 a intrat în vigoare un nou regulament-cadru privind statisticile europene referitoare la persoane și gospodării, bazate pe datele la nivel individual colectate din eșantioane (Regulamentul (UE) 2019/1700 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 octombrie 2019). Din acest motiv datele estimate pentru anul 2021 nu sunt comparabile cu cele publicate pentru perioadele anterioare.

1.2. Dinamica generală a firmelor din Regiune - unități locale active

Analiza pe sectoare ale economiei naționale relevă faptul că cel mai mare număr de întreprinderi în Regiunea Vest se află în sectorul *comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (G), activități profesionale, științifice și tehnice (M), industria prelucrătoare (C) și construcții (F)*.

Consumul populației a cunoscut în 2020 o diminuare de 5%, evoluție care poartă amprenta contextului pandemic, cererea pentru activitățile ce presupun o interacțiune fizică îndelungată fiind cea mai afectată. În același timp, investițiile au înregistrat un parcurs favorabil, creșterea de 6,8 la sută fiind susținută de dinamismul lucrărilor de construcții, în cazul cărora specificul sectorului a permis derularea activității inclusiv în perioada stării de urgență. Notabilă este și evoluția investițiilor publice care au ajuns la nivelul de 5,0 la sută din PIB (față de 4,1 la sută în 2019).

Pentru **numărul mediu de salariați** – se prognozează o creștere în Regiunea Vest cu 103,3 mii persoane în 2020 față de 2015

Sursa: Anul 2015 - Institutul Național de Statistică

Câștigul salarial mediu brut lunar pe total economie este prognozat să crească cu 1.422 lei/salariaț, în anul 2020 față de anul 2015. Și la nivelul regiunii prognoza arată o tendință clară de creștere de la 2.448 lei/salariaț către 3.768 lei/salariaț lunar brut. În mod similar și câștigul salarial mediu net lunar, va crește de la 1.787 până la 2.750 lei/lună

Comisia Națională de Strategie și Prognoză

EVOLUȚIA CÂȘTIGULUI SALARIAL MEDIU PE TOTAL ECONOMIE

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Câștigul salarial mediu brut lunar - lei	5 213	5 608	6 095	6 578	7 104	7 627
- modificare procentuală față de anul anterior	7,4	7,6	8,7	7,9	8,0	7,4
Câștigul salarial mediu net lunar - lei	3 217	3 467	3 775	4 082	4 417	4 751
- modificare procentuală față de anul anterior	7,7	7,8	8,9	8,1	8,2	7,6
Câștigul salarial real -%	4,9	2,7	2,2	4,3	5,1	4,8

Sursa: Anul 2021 – Comisia Națională de Strategie și Prognoză

Profil economic județean

	Total regiune	Arad	Caraș Severin	Hunedoara	Timiș
2015					
Creșterea reală a PIB	3,1	3	4,1	1,4	3,6
PIB/Locuitor (euro)	8063	7712	5759	6354	10204
Numărul mediu de salariați	2,5	1,5	5,4	-0,9	4,1
Rata șomajului înregistrat - %	3	2,4	4,2	6,1	1,3
Câștigul salarial mediu net lunar - lei/salariat	1787	1671	1459	1524	2060
Câștigul salarial mediu net lunar	11,6	12	10	9,4	12,2
2017					
Creșterea reală a PIB	5,1	4,8	5,3	5,6	4,9
PIB/Locuitor (euro)	9295	8898	6770	7441	11576
Numărul mediu de salariați	4	3,2	5,5	3,5	4,3
Rata șomajului înregistrat - %	2,4	2,2	2,1	5,4	1,3
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	2168	2011	1813	1840	2501
Câștigul salarial mediu net lunar	10,4	10	12,2	9,2	10,7
2018					
Creșterea reală a PIB	5,5	5,3	5,6	5,9	5,4
PIB/Locuitor (euro)	10077	9636	7403	8159	12446
Numărul mediu de salariați	3,9	3,4	5	3,6	4,1
Rata șomajului înregistrat - %	2,3	2	2,1	5,2	1,2
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	2373	2185	1994	2014	2742
Câștigul salarial mediu net lunar	9,4	8,6	10	9,4	9,6
2020					
Creșterea reală a PIB	5,6	5,3	6,1	6,2	5,5
PIB/Locuitor (euro)	11762	11212	8811	9762	14284
Numărul mediu de salariați	4,0	3,5	4,9	3,7	4,2
Rata șomajului înregistrat - %	2,1	2,0	2,0	5,0	1,2
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	2750	2536	2300	2325	3181
Câștigul salarial mediu net lunar	7,3	7,3	7,1	7,0	7,4

Evoluția principalilor indicatori economico – sociali în Regiunea Vest este prezentată sintetic în tabelul alăturat:

2. Cercetare – dezvoltare

Activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare cuprinde munca creativă întreprinsă pentru a crește stocul de cunoștințe și pentru a concepe noi aplicații. Comisia Europeană a pus un accent puternic pe conversia expertizei științifice a Europei în produse și servicii vandabile.

Învățământul superior este puternic dezvoltat în Regiunea Vest, fiind în 2011 a patra regiune din țară cu 11 unități de învățământ superior.

În regiune sunt prezente 7 universități publice și 4 universități private. Cercetarea este dezvoltată în cadrul universităților în centre de cercetare-acreditate de Consiliul Național pentru Cercetare Științifică în Educația Superioară sau în departamentele (catedrele) facultăților. *(informații preluate din PDR Regiunea Vest 2014-2020, pag. 81)*

Cele mai importante instituții de cercetare din Regiunea Vest sunt Institutele de Cercetare și Dezvoltare (ICD) Naționale. Unele dintre acestea sunt sucursale regionale ale ICD Naționale mai mari care își au sediul în București, acoperind în total un spectru larg de domenii de cercetare. Profilul sectorial al unităților de cercetare în Regiunea Vest este diferit de la un județ la altul. În județul Arad unitățile de cercetare sunt predominante în construcții și material rulant, sectorul vinului și creșterea bovinelor;

Activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare stă la baza strategiei UE de a deveni cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere până în 2020. Unul din obiectivele inițiale stabilite de Strategia de la Lisabona și menținut în strategia Europa 2020 este de a crește cheltuielile de cercetare-dezvoltare cu cel puțin 3% din PIB până în 2010, din care două treimi ar trebui finanțate de sectorul de afaceri. *(informații preluate din PDR Regiunea Vest 2014-2020, pag. 83-85)*

Pentru perioada de finanțare 2021-2027, activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare se va finanța în principal prin Obiectivul de Politică 1: „O Europă mai Inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii”, iar alocarea va avea procentaj de 35% din Politica de Coeziune. Suma destinată României, în cadrul acestui obiectiv va fi de aproximativ 6 miliarde de euro. *(informații preluate din PDR Regiunea Vest 2021-2027, pag. 157)*

În ceea ce privește ocuparea forței de muncă în tehnologie și sectoarele puternic bazate pe cunoștințe, Regiunea Vest se află pe locul 2 în România, cu 4,3% din totalul ocupării forței de muncă. Regiunea Vest a fost caracterizată de o creștere dinamică în termeni de ocupare a forței de muncă în tehnologie și sectoarele puternic bazate pe cunoștințe.

3. Industria

Regiunea Vest se caracterizează în principal printr-o pondere mai mare a ocupării în industrie (10,2 p.p. peste media UE27) și agricultură (19,9 p.p. peste media UE27), în timp ce ponderea sectorului construcții, a informațiilor și comunicațiilor și a tranzacțiilor imobiliare sunt similare cu media UE27. Acest lucru indică faptul că Regiunea Vest este în continuare capabilă de a susține o producție industrială. Județul Arad deține 23,7% din totalul întreprinderilor *(informații preluate din PDR Regiunea Vest 2014-2020)*.

La nivel local, jud. Arad a înregistrat cea mai mare cifră de afaceri raportată la numărul de angajați: 365.917 euro, situându-se peste nivelul regional, național dar și peste județul Timiș.

4. Agricultură

La nivel național, Regiunea Vest deține 12,81% din suprafața agricolă a României, dispunând de un important potențial de valorificare. Atât la nivelul Regiunii Vest cât și la nivel național producția agricolă este formată predominant din ramura vegetală fiind urmată de cea animală respectiv serviciile agricole. În cadrul Regiunii Vest sunt anumite diferențieri ce se evidențiază la nivelul județelor, județele Arad și Timiș dispunând de un mare potențial conferit de prezența Câmpiei de Vest.

În perioada 2011-2019, în toate regiunile României a scăzut numărul populației din sectorul agricultură, acest lucru fiind datorat atât migrației populației care a cauzat o criză generalizată a forței de muncă, dar și dezvoltării firești a economiei românești în sectorul de servicii. În Regiunea Vest, în anul 2019, în agricultură lucrau 148.500 persoane, adică 17,8% din totalul populației ocupate. La nivelul județean se remarcă Timișul și Aradul cu valori mai scăzute decât media regională.

În cadrul strategiei Regionale de Specializare Inteligentă (RIS3) 2021-2027, domeniul agricultură și industrie alimentară este tratat ca unul dintre sectoarele economice cu cel mai mare potențial de dezvoltare.

5. Turismul

Turismul reprezintă o activitate economică importantă cu o evoluție rapidă și cu implicații sociale, culturale și de mediu. Turismul regăsit în județul Arad este cel de tranzit, în ultimii ani s-au înregistrat creșteri cu privire la sosirile și înnoptările în principalele structuri de primire turistică după cum urmează: hoteluri, vile turistice și pensiuni agroturistice, crescând și indicii de utilizare netă a locurilor de cazare.

În Regiunea Vest, există o multitudine de tipuri de activități turistice cu potențial de dezvoltare, printre cele mai importante fiind ecoturismul și turismul activ (parcuri naționale, situri Natura 2000, monumente istorice), turismul balnear și de wellness, turismul urban și de afaceri (Timișoara, Arad). Turismul de weekend, poate valorifica atracțiile regionale, prin dezvoltarea consumului intern, regional, al pieței turistice, pe de o parte, pe de altă

parte, printr-o mai bună conectare internațională ar duce la dezvoltarea unei piețe internaționale, așa cum rezultă și din Strategia sectorială de dezvoltare turistică a județului Timiș 2018-2028. (informații preluate din PDR Regiunea Vest 2021-2027, pag. 184)

Câștigarea de către municipiul Timișoara a titlului de Capitală Culturală Europeană 2021 reprezintă o oportunitate majoră nu doar pentru Timișoara, ci și pentru întreaga Regiune Vest, pentru a investi în domeniul cultural și implicit în turism.

6. Dezvoltarea durabilă

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Pentru adaptarea la noile tendințe de la nivel global și european, al Pactului ecologic european, care vizează măsuri complexe pentru reducerea schimbărilor climatice și a poluării, Regiunea Vest trebuie să depună eforturi semnificative pentru schimbarea modului în care sunt produse și consumate energia și resursele regionale pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În contextul în care aglomerările urbane încep să își atingă limitele fizice și sunt afectate de poluare, este nevoie de o regândire și direcționare a investițiilor spre un management smart al resurselor. Atenția trebuie să se îndrepte și spre producția și utilizarea de energie nepoluantă, precum și spre reconversia regiunilor monoindustriale.

Direcțiile principale de acțiune, printre care se regăsește și educația și formarea profesională, detaliate pe sectoare și orizonturi de timp sunt:

- Corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
- Modernizarea accelerată a sistemelor de educație și formare profesională, sănătate publică și servicii sociale, ținând seama de evoluțiile demografice și de impactul acestora pe piața muncii;
- Folosirea generalizată a celor mai bune tehnologii existente, din punct de vedere economic și ecologic, în deciziile investiționale;
- Anticiparea efectelor schimbărilor climatice și elaborarea atât a unor soluții de adaptare pe termen lung, cât și a unor planuri de măsuri pentru situații de criză generate de fenomene naturale sau antropice;

- Asigurarea securității și siguranței alimentare;
- Identificarea unor surse suplimentare de finanțare pentru realizarea unor proiecte și programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, siguranței alimentare, educației, sănătății și serviciilor sociale;
- Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural național; racordarea la normele și standardele europene privind calitatea vieții să fie însoțită de revitalizarea, în modernitate, a unor moduri de viațuire tradiționale, în special în zonele montane și cele umede.

Concluzii

Mediul economic este bine conturat la nivelul Regiunii, și oferă repere importante pentru IPT. Este deosebit de clară tendința de dezvoltare a sectoarelor economiei către domenii cu productivitate ridicată, iar competitivitatea regională are una dintre cele mai importante resurse, cea umană, existentă și viitoare.

În județele regiunii de Vest se conturează zone de interes pentru sectoare economice mai relevante, ceea ce ar necesita o planificare regională a ofertei de formare profesională: ar fi eficiente dacă ar funcționa centre de formare puternice acolo unde există și cea mai importantă cerere de calificări, și care poate investi în instruirea practică.

Cea mai importantă preocupare a mediului economic din regiune vizează asigurarea resursei umane, la nivelul cantitativ și calitativ corespunzător.

Cel mai mare obstacol în dezvoltarea companiilor, în creșterea productivității și extinderea producției o reprezintă lipsa de personal calificat, iar companiile se îndreaptă către absolvenți de IPT sau studii superioare dar și pentru atragerea de forță de muncă din statele vecine.

După scăderi importante ale activității economice în prima jumătate a anului 2020, când schimburile comerciale internaționale și investițiile s-au diminuat considerabil, în al doilea semestru s-a consemnat o revenire, pe fondul eliminării unei părți importante a restricțiilor, al adaptării activității economice la noile norme pandemice și al perspectivei implementării unor soluții viabile de imunizare colectivă prin vaccinare.

Rata șomajului este mai scăzută în jud. Arad decât media în România, astfel:

ANUL 2014*

Titlul resursei	Nr. persoane jud. Arad (mii persoane)	Procentaj din totalul din România (DRO)		Procentaj din totalul din Reg. Vest (DRV)	
Resursele de muncă	270,6	2,15% DRO		23,0% DRV	
Populația activă civilă	218,2	2,45% DRO		25,2% DRV	
Populația ocupată civilă	212,1	2,52% DRO		25,3% DRV	
Numărul de șomeri înregistrați	6071	1,27% DRO		20,8% DRV	
Titlul ratei	Rata în jud. Arad	Rata medie din România	Diferența ratei față de media din România (MRO)	Rata medie din Reg. Vest	Diferența ratei față de media din Reg. Vest (MRV)
Rata de activitate a resurselor de muncă	80,6%	70,7%	> cu 9,9% MRO	71,2%	> cu 9,4% MRV
Rata de ocupare a resurselor de muncă	78,4%	66,9%	> cu 11,5% MRO	60,4%	> cu 18,0% MRV
Rata șomajului	2,8%	5,4%	< cu 2,6% MRO	3,4%	< cu 0,6% MRV

ANUL 2015*

Titlul resursei	Nr. persoane jud. Arad (mii persoane)	Procentaj din totalul din România (DRO)		Procentaj din totalul din Reg. Vest (DRV)	
Resursele de muncă	268,3	2,15% DRO		23,00% DRV	
Populația activă civilă	215,9	2,46% DRO		24,96% DRV	
Populația ocupată civilă	210,8	2,53% DRO		25,11% DRV	
Numărul de șomeri înregistrați	5104	1,17% DRO		19,90% DRV	
Titlul ratei	Rata în jud. Arad	Rata medie din România	Diferența ratei față de media din România (MRO)	Rata medie din Reg. Vest	Diferența ratei față de media din Reg. Vest (MRV)
Rata de activitate a resurselor de muncă	80,5%	80,5%	> cu 10,2% MRO	74,1%	> cu 6,4% MRV
Rata de ocupare a resurselor de muncă	78,6%	66,8%	> cu 11,8% MRO	71,9%	> cu 6,7% MRV
Rata șomajului	2,4%	5%	< cu 2,6% MRO	3%	< cu 0,6% MRV

Piața muncii

Structura populație ocupată

ANUL 2016*

Titlul resursei	Nr. persoane jud. Arad (mii persoane)	Procentaj din totalul din România (DRO)		Procentaj din totalul din Reg. Vest (DRV)	
Resursele de muncă	270,9	2,16% DRO		23,01% DRV	
Populația activă civilă	216,2	2,47% DRO		25,24% DRV	
Populația ocupată civilă	211,3	2,54% DRO		25,32% DRV	
Numărul de șomeri înregistrați	4937	1,18% DRO		22,36% DRV	
Titlul ratei	Rata în jud. Arad	Rata medie din România	Diferența ratei față de media din România (MRO)	Rata medie din Reg. Vest	Diferența ratei față de media din Reg. Vest (MRV)
Rata de activitate a resurselor de muncă	79,8%	69,5%	> cu 10,3% MRO	72,8%	> cu 7,0% MRV
Rata de ocupare a resurselor de muncă	78%	66,2%	> cu 11,8% MRO	78%	> cu 7,1% MRV
Rata șomajului	2,3%	4,8%	< cu 2,5% MRO	2,6%	< cu 0,3% MRV

ANUL 2017*

Titlul resursei	Nr. persoane jud. Arad (mii persoane)	Procentaj din totalul din România (DRO)		Procentaj din totalul din Reg. Vest (DRV)	
Resursele de muncă	268,8	2,16% DRO		23,02% DRV	
Populația activă civilă	213,4	2,45% DRO		25,13% DRV	
Populația ocupată civilă	210,2	2,51% DRO		25,31% DRV	
Numărul de șomeri înregistrați	3245	0,92% DRO		17,41% DRV	
Titlul ratei	Rata în jud. Arad	Rata medie din România	Diferența ratei față de media din România (MRO)	Rata medie din Reg. Vest	Diferența ratei față de media din Reg. Vest (MRV)
Rata de activitate a resurselor de muncă	79,4%	70,1%	> cu 9,3% MRO	72,7%	> cu 6,7% MRV
Rata de ocupare a resurselor de muncă	78,2%	67,3%	> cu 10,9% MRO	71,1%	> cu 7,1% MRV
Rata șomajului	1,5%	4	< cu 2,5% MRO	2,2%	< cu 0,7% MRV

Piața muncii

Structura populație ocupată

ANUL 2018*					
Titlul resursei	Nr. persoane jud. Arad (mii persoane)	Procentaj din totalul din România (DRO)		Procentaj din totalul din Reg. Vest (DRV)	
Resursele de muncă	265	2,16% DRO		23,02% DRV,	
Populația activă civilă	214,2	2,46% DRO		25,36% DRV	
Populația ocupată civilă	211,3	2,51% DRO		25,46% DRV	
Numărul de șomeri înregistrați	2901	1,00% DRO		19,33% DRV	
Titlul ratei	Rata în jud. Arad	Rata medie din România	Diferența ratei față de media din România (MRO)	Rata medie din Reg. Vest	Diferența ratei față de media din Reg. Vest (MRV)
Rata de activitate a resurselor de muncă	80,8%	71,1%	> cu 9,7% MRO	73,4%	> cu 7,4% MRV
Rata de ocupare a resurselor de muncă	79,7%	68,7%	> cu 11% MRO	79,7%	> cu 7,6% MRV
Rata șomajului					

*Notă: Toate datele au fost preluate de pe platforma [INS - baze de date statistice](#).

Șomeri înregistrați pe categorii de șomeri, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe						
Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
		UM: Numar persoane				
Total	TOTAL	478338	436242	418237	351105	288896
	Regiunea VEST	29248	25642	22083	18644	15010
	Arad	6071	5104	4937	3245	2901
din care feminin	TOTAL	199885	184738	173182	149174	129245
	Regiunea VEST	13730	12275	10657	8840	7581
	Arad	2796	2416	2229	1514	1446

Piața muncii

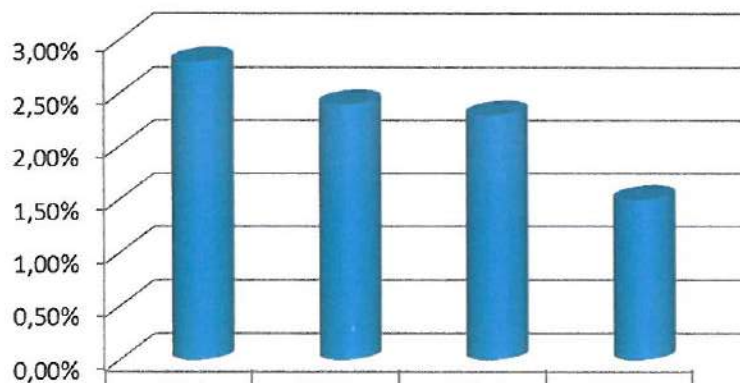
Structura populație ocupată

Rata șomajului pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
		Procente %			
Total	TOTAL	5,4	5	4,8	4
	Regiunea VEST	3,4	3	2,6	2,2
	Arad	2,8	2,4	2,3	1,5
Din care feminin	TOTAL	4,8	4,6	4,4	3,8
	Regiunea VEST	3,5	3,1	2,8	2,3
	Arad	2,8	2,6	2,3	1,6

Piața muncii

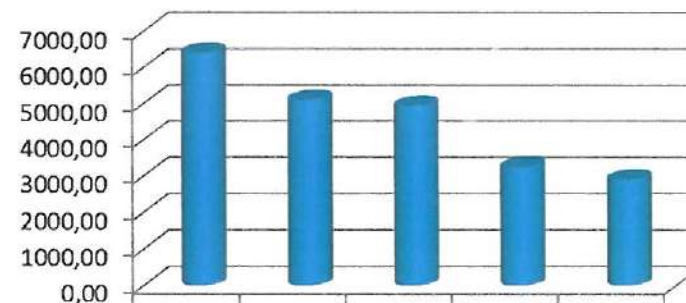
Structura populației ocupată

Rata medie șomaj

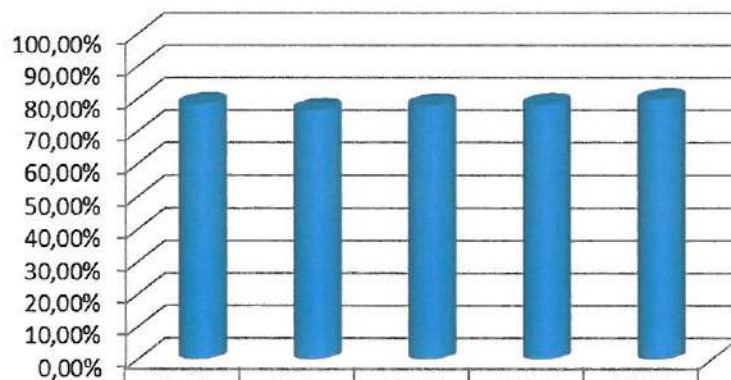
Rata medie șomaj	2014	2015	2016	2017
	2,80%	2,40%	2,30%	1,50%

Evoluție număr mediu șomeri (mii persoane)

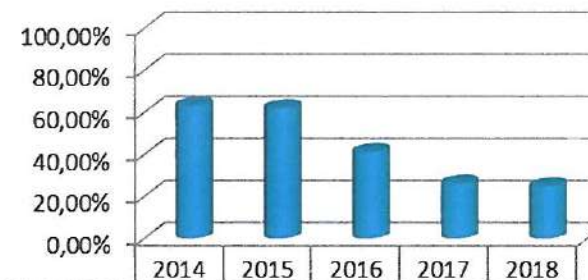
Evoluție număr mediu șomeri	2014	2015	2016	2017	2018
	6407,10	5104,00	4937,00	3245,00	2901,00

Evoluția ratei de ocupare medie

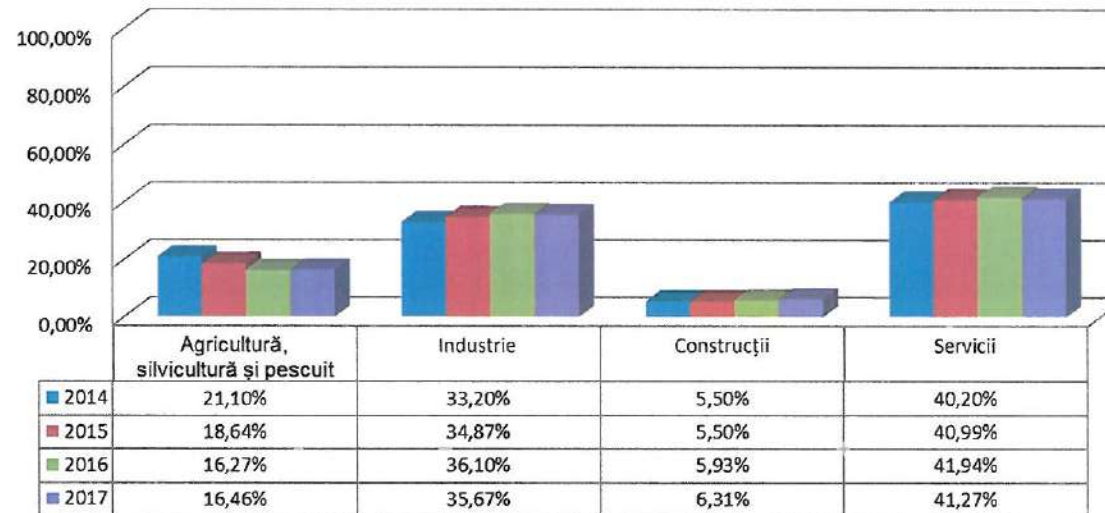
Evoluția ratei de ocupare medie	2014	2015	2016	2017	2018
	78,40%	76,60%	78,00%	78,20%	79,70%

Evoluția ratei de ocupare medie a tinerilor sub 25 de ani

Evoluția ratei de ocupare medie a tinerilor sub 25 de ani	2014	2015	2016	2017	2018
	63,20%	62,10%	41,20%	26,10%	24,80%

Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale la nivelul jud. Arad *

* Conform INS - Direcția Județeană de Statistică ARAD

Piața muncii

Structura populație ocupată

Nivel de pregătire	Numar locuri	Ocupatii, descriere activitati
școală generală incompletă	340	îngrijitor cladiri, lucrator pentru salubritate, muncitor necalificat în metalurgie muncitor necalificat la asamblarea, montarea pieselor, muncitor necalificat la demolarea cladirilor, captuseli zidarie, placi mozaic, faianta, gresie, parchet, muncitori necalificati în gradinarit si horticultura
școală generală	1173	montator subansamble, mecanic agricol, manipulant marfuri, lucrator pentru salubritate, lucrator comercial, îngrijitor cladiri, încarcator-descarcator, confectioner-asamblor articole din textile, confectioner îmbracare volane în piele, confectioner cablaje auto, sofer de autoturisme si camioane, secretara, <i>muncitor necalificat</i> la asamblarea, montarea pieselor; la ambalarea produselor solide si semisolid; în industria confectiilor, zidar rosar-tencuitor, vopsitor industrial, tâmplar universal
fără studii	34	lucrator pentru salubritate cai publice, lucrator sortator deseuri reciclabile, muncitor necalificat la asamblarea, montarea pieselor, muncitor necalificat la demolarea cladirilor, captuseli zidarie, placi mozaic, faianta, gresie, parchet
școală profesională	546	tehnician masini si utilaje, vanzator, tehnician retele de telecomunicatii, tâmplar universal, sudor, sofer autocamion/masina de mare tonaj, operator la produse odorante sintetice, operator confectioner industrial îmbracaminte din tesaturi, tricotaje, materiale sintetice; montator subansamble, mecanic utilaj, mecanic auto, mecanic agricol, manipulant marfuri, lacatus-montator, lacatus mecanic, instalator instalatii tehnico-sanitare si de gaze; controlor calitate, confectioner-asamblor articole din textile, conducator autospeciala
învățământ special	2	operator calculator electronic si rețele
liceu de specialitate	730	vânzator ambulant de produse nealimentare, vânzator, tehnician electronica, tehnician electromecanic, stivitorist, sofer autocamion/masina de mare tonaj, reprezentant comercial, receptioner de hotel, ospatar (chelner), operator la masini-unelte semiautomate si automate, operator introducere, validare si prelucrare date, operator confectioner industrial îmbracaminte din tesaturi, tricotaje, materiale sintetice, manipulant marfuri, lucrator gestionar, lucrator comercial, lacatus mecanic de întreținere si reparatii universale, gestionar depozit, functionar administrativ, controlor calitate, contabil, casier
liceu teoretic	102	agent de securitate, paznic, operator dispecer sistem de monitorizare și aparatură de control, agent de asigurare, montator subansamble,
școală postliceală	27	asistent farmacist, asistent medical generalist
învățământ superior	289	asistent manager, conducator activitate de transport rutier, agent contractari si achizitii (broker marfuri), agent de vânzari, consilier juridic, consilier/expert/inspector/referent/economist în economie generala, contabil, director tehnic, inginer geodez, inspector/referent resurse umane, medic stomatolog, profesor în învățământul primar, specialist în domeniul calitatii, specialist resurse umane

Contextul european

După 2009 s-au produs la nivelul Uniunii Europene progrese fără precedent în realizarea efectivă a unui **spațiu european extins al educației**.

Ridicând la rang de principiu **respectarea identității naționale**, politica educațională promovată la nivel european plasează întreaga dezvoltare a sistemelor educaționale și de formare profesională în perspectiva cerințelor **societății și economiei bazate pe cunoaștere**. **Reperetele decizionale majore** pentru fundamentarea procesului de reformă a învățământului preuniversitar din România sunt clar identificate – atât în documentele programatice elaborate de Guvernul României cât și în cele elaborate de instituțiile europene, respectiv în documentele agreate în comun de Guvernul României și instituțiile europene. Astfel: **Programul de Guvernare**. Educația de baza reprezintă fundamentul întregului edificiu cultural, profesional și social al personalității umane, fiind un important factor de progres cultural, cu implicații directe asupra stării generale a resurselor umane. În acest sens, Programul de Guvernare 2017-2020 afirmă în mod explicit: "Calitatea resursei umane este primordială. Privim educația ca un factor strategic de dezvoltare. Educația a fost și va rămâne un domeniu de interes major, mereu pe agenda publică. Educația trebuie să fie captivantă, continuă și coerentă."

La nivel UE au convenit să se atingă cinci indicatori de referință în materie de învățământ:

- procentajul de abandon timpuriu al învățământului și formării trebuie să fie mai mic de 10 % (ținând cont de rata actuală de 14,4 %, aceasta ar însemna cel puțin 1,7 milioane de abandonuri școlare în minus);
- procentajul persoanelor în vârstă de 30-34 de ani cu educație terțiară ar trebui să fie de cel puțin 40 % (la rata actuală de 32,3 %, aceasta ar însemna 2,6 milioane de absolvenți în plus);
- cel puțin 95 % dintre copiii între patru ani și vârsta începerii învățământului primar obligatoriu ar trebui să beneficieze de educație destinată copiilor de vârstă mică (în prezent, procentajul fiind de 92,3 %, atingerea acestui obiectiv ar însemna peste 250 000 de copii de vârstă mică în plus în învățământ);
- procentajul tinerilor în vârstă de 15 ani cu competențe insuficiente în materie de citire, matematică și științe ar trebui să fie mai mic de 15 % (de la aproximativ 20 % în prezent, pentru toate cele trei. Atingerea obiectivului ar însemna o scădere cu 250 000 a numărului de tineri cu nivel scăzut al competențelor);
- o medie de cel puțin 15 % adulți (grupă de vârstă 25-64) ar trebui să participe în învățare pe tot parcursul vieții (actualul procent este de 9,3 %).

UE a reușit să-și îndeplinească obiectivul de a crește numărul de absolvenți de discipline matematice, științifice și tehnologice, printr-o creștere de 37 % din 2000 – depășind cu ușurință obiectivul de 15 %. S-au înregistrat progrese semnificative, dar insuficiente, în ceea ce privește reducerea abandonului școlar, creșterea numărului de elevi absolvenți de învățământ secundar superior, îmbunătățirea competențelor de citire precum și în creșterea procentajului adulților care participă la învățământ sau formare.

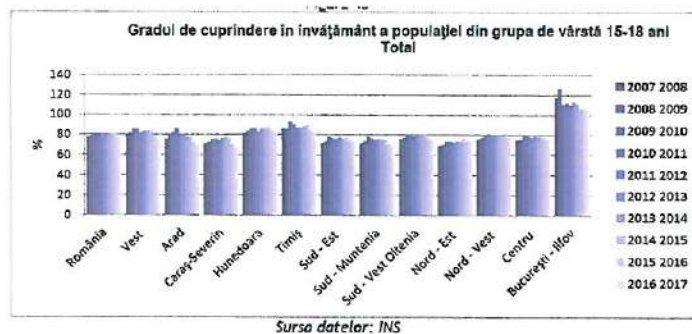
Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

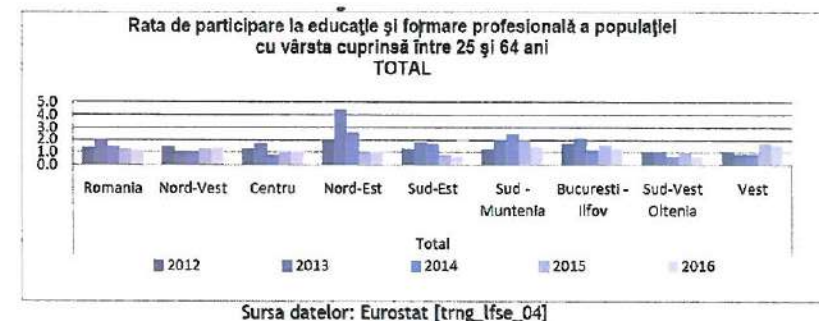
Contextul național

Populația școlară în anul 2019, populația școlară a Regiunii Vest era de 308.477 persoane, reprezentând 8,8% din totalul populației școlare de la nivel național. Prin corelare cu populația totală, Regiunea Vest deține cea mai mică populație școlară din toate regiunile României, aceasta fiind influențată de sporul natural negativ și natalitatea scăzută.

În perioada 2011-2019, populația școlară a scăzut constant, identificându-se în general o scădere mai accelerată în perioada 2014-2017. În Regiunea Vest, scăderea populației școlare de -11,3% a fost mai mare decât cea înregistrată la nivel național: 7,8%.

Populația cu vârstă între 15-18 de ani, cuprinsă în sistemul de învățământ

Populația cu vârstă între 25-64 de ani, ce a participat la programe de educație și formare

În **Legea Educației Naționale nr. 1 din 2011** - cu modificări (O.U.G. nr. 23/2019) sunt referiri concrete referitoare la învățământul profesional și tehnic din România.

Învățământul liceal tehnologic se poate organiza în cadrul liceelor din filiera tehnologică, pentru calificări din Registrul național al calificărilor, actualizat periodic, în funcție de nevoile pieței muncii, identificate prin documente strategice de planificare a ofertei de formare regionale, județene și locale. Învățământul liceal tehnologic se poate organiza și pe baza solicitărilor din partea angajatorilor privați sau ai Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, pe baza unor contracte de școlarizare.

Operatorii economici care asigură, pe bază de contract cu unitățile de învățământ, burse de școlarizare, stagii de pregătire practică a elevilor, dotarea spațiilor de pregătire practică sau locuri de muncă pentru absolvenți pot beneficia de facilități fiscale, potrivit prevederilor legale.

Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

Învățământul profesional se poate organiza în școli profesionale care pot fi unități independente sau afiliate liceelor tehnologice, de stat sau particulare.

Pregătirea prin învățământul profesional se realizează pe baza standardelor de pregătire profesională aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în urma consultării partenerilor sociali. Standardele de pregătire profesională se realizează pe baza standardelor ocupaționale validate de comitetele sectoriale.

Absolvenții învățământului profesional, care promovează examenul de certificare a calificării profesionale, dobândesc certificat de calificare profesională și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

Învățământul profesional și tehnic are o importanță deosebită la nivel european fiind practic nivelul de instruire care asigură piața forței de muncă cu personal calificat imediat după finalizarea liceului. În România, în ultimii ani, învățământul profesional și tehnic a reintrat în atenția autorităților, după ce în anul 2009 s-au desființat școlile de arte și meserii. În Regiunea Vest interesul operatorilor economici este deosebit de mare pentru forța de muncă cu competențe specifice, având în vedere și rata scăzută a șomajului, practic lipsa forței de muncă accesibilă, fără deprinderile necesare.

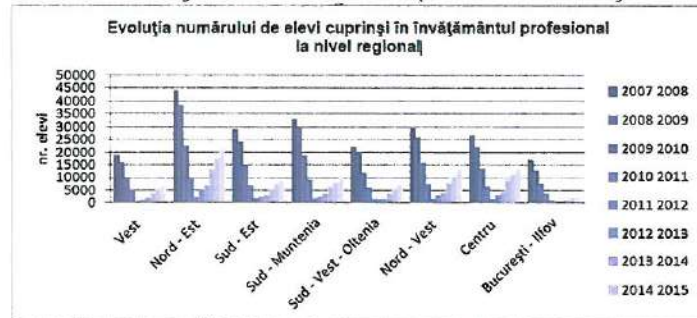
În anul 2019 persoanele înscrise în învățământul profesional și tehnic în regiune a fost de 18.784 persoane, ceea ce reprezintă o pondere de 9,72% din totalul național.

La solicitarea agenților economici, învățământul profesional se poate organiza în sistem dual, ca parte a sistemului național de învățământ, după învățământul obligatoriu.

În ultimii ani, învățământul profesional s-a organizat și sub forma unor școli duale, acestea fiind inițiate de operatorii economici interesați, în calitate de potențiali angajatori și parteneri de practică. În cadrul acestor școli, agentul economic finanțează și asigură pregătirea elevilor. Exemple de bune practici din Regiunea Vest sunt: Școala Duală Banat (Timișoara), Școala Profesională Duală – Continental (Timișoara), Colegiul Tehnic (Reșița), Colegiul Tehnic „Aurel Vlaicu” (Arad), Colegiul Tehnic Transilvania (Deva).

Contextul demografic și populația școlară

La nivel general, populația școlară a României este în scădere. Populația în vârstă de școlarizare (3-23 ani) s-a redus treptat. Concomitent s-a produs și **reducerea populației cuprinse în sistemul de educație**. Tendința descendentă a populației școlare s-a păstrat și la nivelul anului școlar 2019-2020 (totalul elevilor și studenților a fost în scădere).

Sursa: INS-Baza de date TEMPO online

Evoluția numărului de elevi cuprinși în **învățământul gimnazial**, înregistrează o reducere semnificativă atât la nivel național cât și la nivel regional. La nivel național, populația școlară înregistrează o scădere cu 157.302 elevi în perioada 2007-2017.

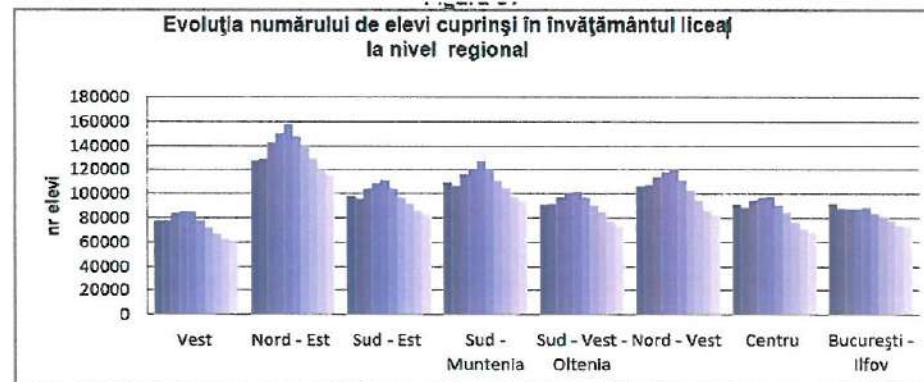
Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

Numărul de elevi cuprinși în învățământul gimnazial a înregistrat cele mai ridicate valori în regiunile Nord-Est respectiv Sud-Muntenia. Regiunea Vest are una din cele mai mici valori ale numărului de elevi cuprinși în învățământul gimnazial.

În ciuda scăderii constante a numărului de elevi, **fenomenul de supraaglomerare** tinde să devină unul frecvent în cele mai multe școli din orașele mari, dar și în localitățile din spațiul preurban. **Gradul de ocupare a infrastructurii școlare** pentru Regiunea Vest indică o supraaglomerare pentru nivelul preșcolar (136,9%), nivelul ante preșcolar (104,4%), respectiv nivel gimnazial (103,9%). În *Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023* se evidențiază faptul că pentru Regiunea Vest supraaglomerarea unităților de învățământ se manifestă cu precădere în județul Timiș, unde între 40% și 60% dintre elevi sunt expuși acestui fenomen. Județele Arad, Caraș-Severin și Hunedoara au între 20% și 40% dintre elevi expuși fenomenului de supraaglomerare.

Investițiile viitoare în educație trebuie să asigure o bază materială modernă și crearea unor spații de învățare atractive, proiectate special pentru a promova noi abordări de predare și învățare, inclusiv cu ajutorul tehnologiilor moderne pentru toate nivelurile de educație.

Sursa: IHS-Baza de date TEMPO online

Indicatori de intrare

- numărul de elevi ce revin unui cadru didactic: variații mari, în funcție de nivelele de învățământ ;
- resurse umane din IPT: se constată o creștere a nivelului de calificare al profesorilor de specialitate, al maiștrilor instructori, și al profesorilor care lucrează în mediul urban

Indicatori de proces

Mecanisme decizionale

Descentralizarea învățământului preuniversitar, formulată ferm în noua lege a educației (Legea 1/2011) presupune **transferul de autoritate și luarea deciziilor în unitățile de învățământ și în comunitatea locală.**

În urma analizei mediului intern și extern, unitățile școlare **elaborează Planurile de acțiune ale școlilor (PAS) și strategiile proprii de dezvoltare.** În contextul legislativ actual, cu mecanismele de finanțare aflate în derulare și gradul de autonomie de care se bucură comunitățile locale, prioritare sunt măsurile de antrenare a partenerilor sociali în procesul de planificare strategică pe termen lung în ÎPT.

Metodologiile în vigoare prevăd obligatoriu cooptarea agenților economici ca membri ai comisiilor de examinare a absolvenților ÎPT.

Asigurarea calității în IPT

Procesele de asigurare a calității sunt urmărite de unitățile școlare, de decidenții din domeniul educației și de comunitatea locală prin: **autoevaluarea** (pe baza Manualului de Autoevaluare), **monitorizarea internă, monitorizarea externă și inspecția de validare a raportului de autoevaluare** (pe baza Manualului de Inspecție pentru validarea externă a autoevaluării).

Inspectoratele școlare, începând din anul școlar 2006 - 2007, au realizat la nivelul fiecărui județ rețele de monitorizare care cuprind toate unitățile de învățământ profesional și tehnic. Punerea în funcție a sistemului de asigurare a calității în ÎPT furnizează un set de indicatori standard (benchmark), care facilitează comparațiile în cadrul sistemului și produce, în procesul de planificare strategică la toate nivelurile (planurile regionale și locale, planurile de acțiune la nivelul școlii), compatibilizarea cererii cu oferta.

Orientare și consiliere pentru carieră

Profesorii consilieri din centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică din cadrul Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională, au desfășurat activități de consiliere și orientare școlară în grupurile școlare, prin consiliere individuală sau prin consiliere de grup.

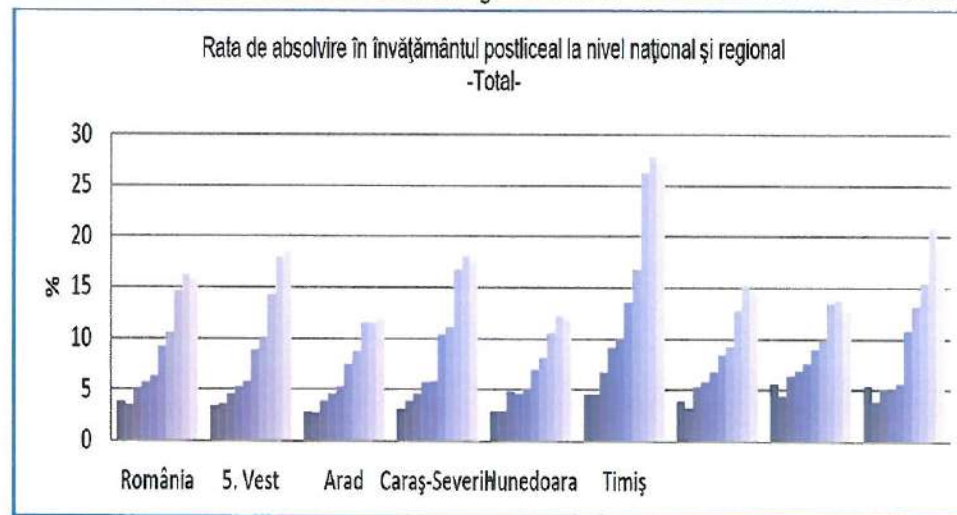
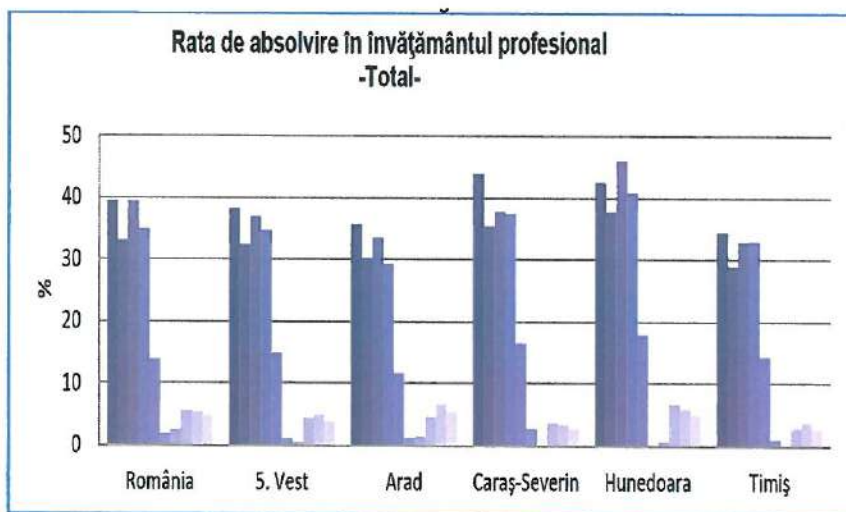
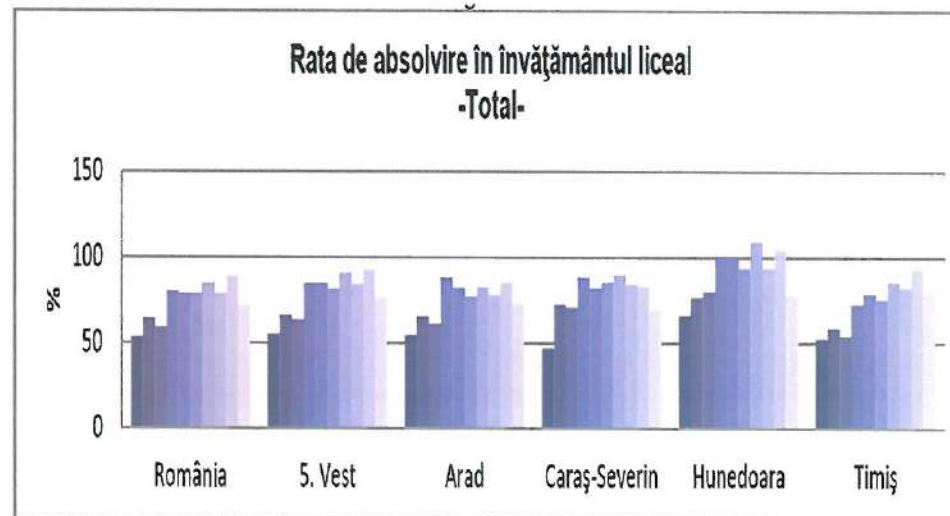
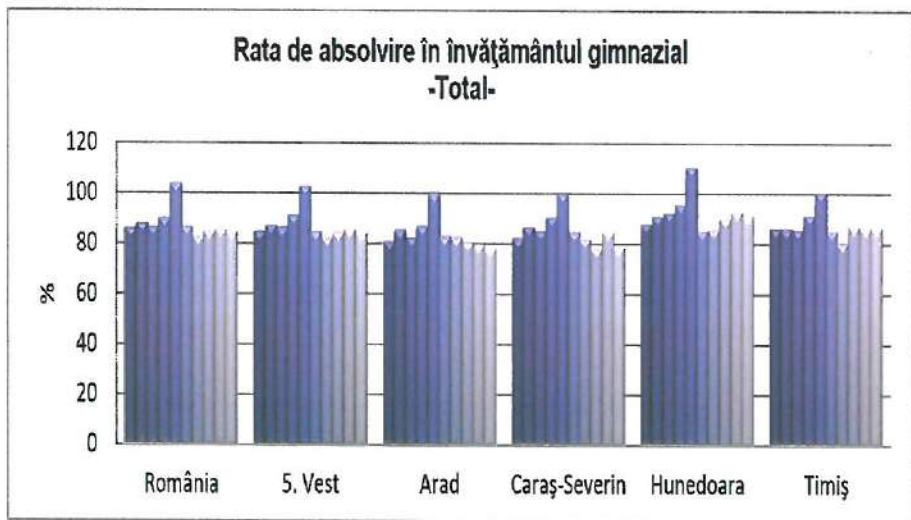
Cele mai relevante activități au fost: **realizarea unui studiu a opțiunilor școlare ale elevilor; realizarea unui material amplu, pentru toți consilierii școlari, cu materiale utile în vederea realizării activității de consiliere; aplicarea de chestionare pentru identificarea unor valori, a unor trăsături de personalitate și a calificărilor recomandate; realizarea unor exerciții de autocunoaștere și de dezvoltare personală; aplicarea unor exerciții de cunoaștere a unor modalități de căutare a unui loc de muncă; cunoașterea și exersarea unor tehnici / instrumente de promovare personală (CV Europass, scrisoare de intenție, interviu de angajare); informarea elevilor asupra ofertelor educaționale; vizite în cadrul unor universități.**

Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

Rata de absolvire

Pe ciclurile de învățământ situația se prezintă în felul următor:

Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

Rata de absolvire reprezintă procentul absolvenților unui anumit nivel de educație din totalul populației în vârstă teoretică de absolvire specifică nivelului de educație respectiv. Repartizarea urban/rural este derivată din mediul de rezidență al școlilor (nu din mediul de proveniență al elevilor).

În România, în anul 2018 **numărul absolvenților** din toate nivelurile educaționale era de 503.086 elevi și studenți. În Regiunea Vest, numărul absolvenților în anul 2018 a fost de 45.455, reprezentând 9% din totalul absolvenților pe toate nivelele de educație din țară. 72,23% din numărul absolvenților au fost din învățământul preuniversitar, în timp ce 27,76% au provenit din învățământul superior.

Rețeaua școlară regională însumează peste 1.730 de unități, care prezintă nevoi de investiții complexe și diferite, în funcție de nivelul de educație pe care îl reprezintă și care trebuie să se alinieze atât standardelor actuale din domeniul educației cât și comportamentului demografic regional. La nivel național, regiunea deține 9% din totalul unităților educaționale cu personalitate juridică și se află pe ultima poziție între regiuni. Repartiția pe medii a unităților școlare cu personalitate juridică relevă faptul că rețea școlară din mediul urban este mai dezvoltată și cuprinde 335 unități, ce au o pondere de 53,17% din totalul unităților școlare. Rețeaua școlară din mediul rural numără 295 de unități, având o pondere de 46,83% din totalul regional.

Pentru a putea răspunde nevoilor sistemului educațional, Strategia PDR Vest prevede măsuri integrate vizând dobândirea de competențe care să permită gestionarea cu succes a tranzițiilor pe piața forței de muncă, integrarea și participarea activă a tinerilor în societate, optimizarea întregului sistem, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și formare și stimularea învățării pe tot parcursul vieții.

În Regiunea Vest, învățământul tehnic și profesional își vedește importanța în impactul pe care-l oferă în dezvoltarea regiunilor și, implicit în atragerea de investitori autohtoni și străini.

Construirea unui campus finanțat din fonduri nerambursabile constituie baza creării unui ecosistem industrial regional și generării premiselor dezvoltării intelectuale bazate pe inovație, creativitate și specializare inteligentă precum și refacerea țesutului social prin legăturile strânse între partenerii educaționali.

Consiliul Local al Municipiului Arad, Universitatea Aurel Vlaicu din Arad, Universitatea Politehnica Timișoara, Liceul Tehnologic Aurel Vlaicu Arad, Liceul Tehnologic de Construcții și Protecția Mediului Arad, Liceul Tehnologic de Electronică și Automatizări Caius Iacob, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Henri Coandă Arad, Colegiul Economic Arad, agenții economici S.C. Leoni Wiring Systems Arad SRL, S.C. Hella România SRL,

Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

Joyson Safety Systems Arad S.R.L., au depus și câștigat proiectul pentru realizarea unui campus dual în cadrul proiectului „Implicare în Nevoia de Inovare Tehnologică și Inițiative privind Angajabilitatea Tinerilor Incluzi în Viziunea Educațională duală, I.N.I.T.I.A.T.I.V.E. d” care are ca scop principal de activitate asigurarea educației și formării profesionale inițiale în sistem dual, prin dezvoltarea de parteneriate cu operatorii economici sau cu alți parteneri relevanți pentru a adapta educația și formarea profesională la cerințele pieței muncii.

Țintele proiectului sunt

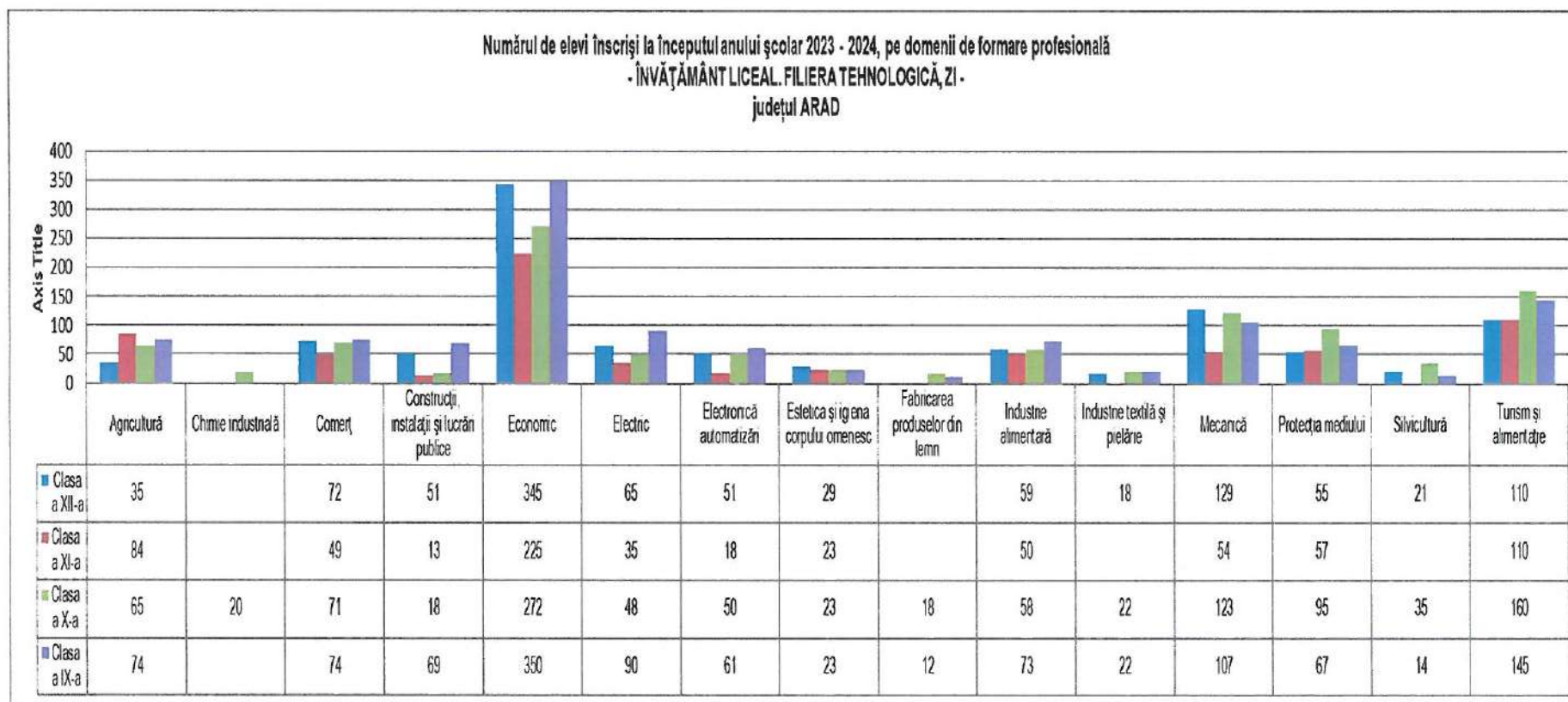
- Asigurarea unui parcurs educațional complet pentru elevii/studentii înscriși în programe de învățământ dual de nivel liceal și terțiar (calificare 3-8)
- O creșterea ponderii elevilor înscriși în ruta profesională, în raport cu populația școlară înscrisă în învățământul secundar, până la data de 30 iunie 2026.

Creșterea numărului de elevi înscriși în ruta duală completă, până la 30 iunie 2026. Fiecare campus profesional integrat construit va fi echipat pentru ateliere digitale, pe baza unui concept de digitalizare adaptat profilului liceelor și instituțiilor de învățământ superior acreditate

Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

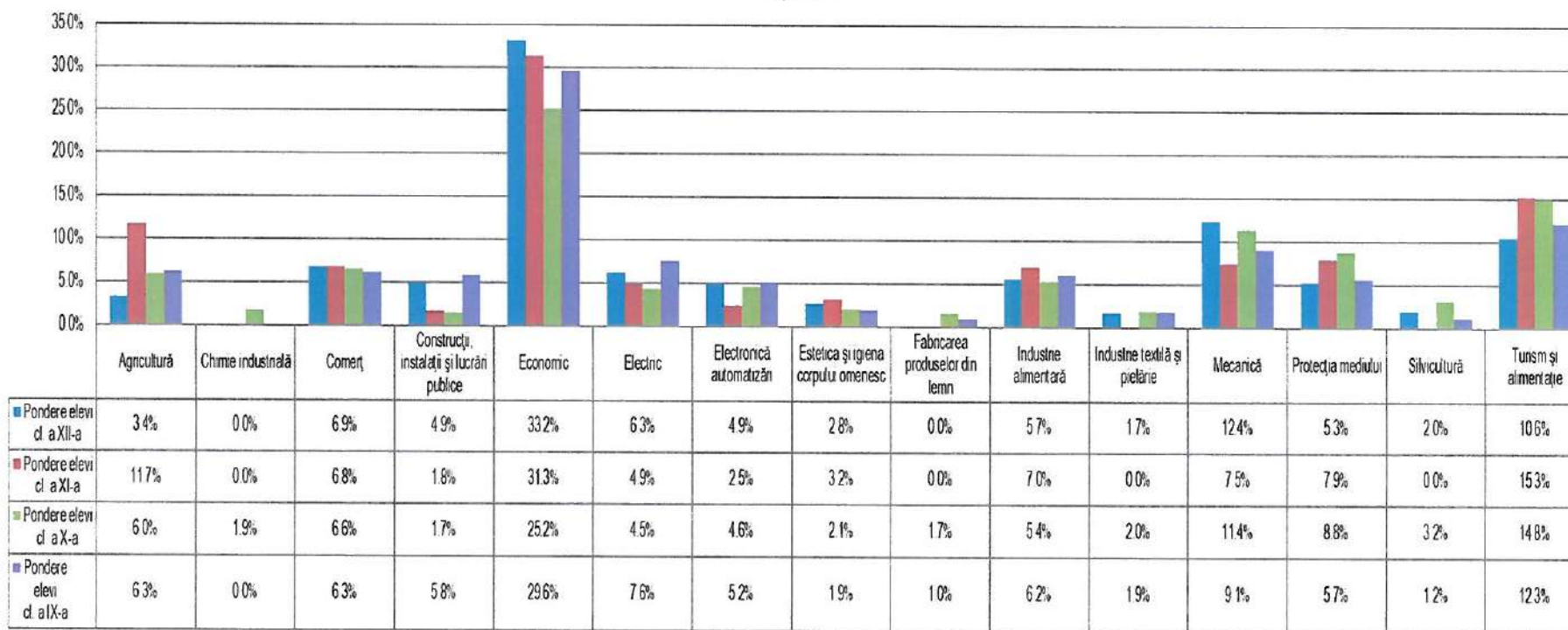
Oferta domeniilor din învățământul liceal este generoasă

Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

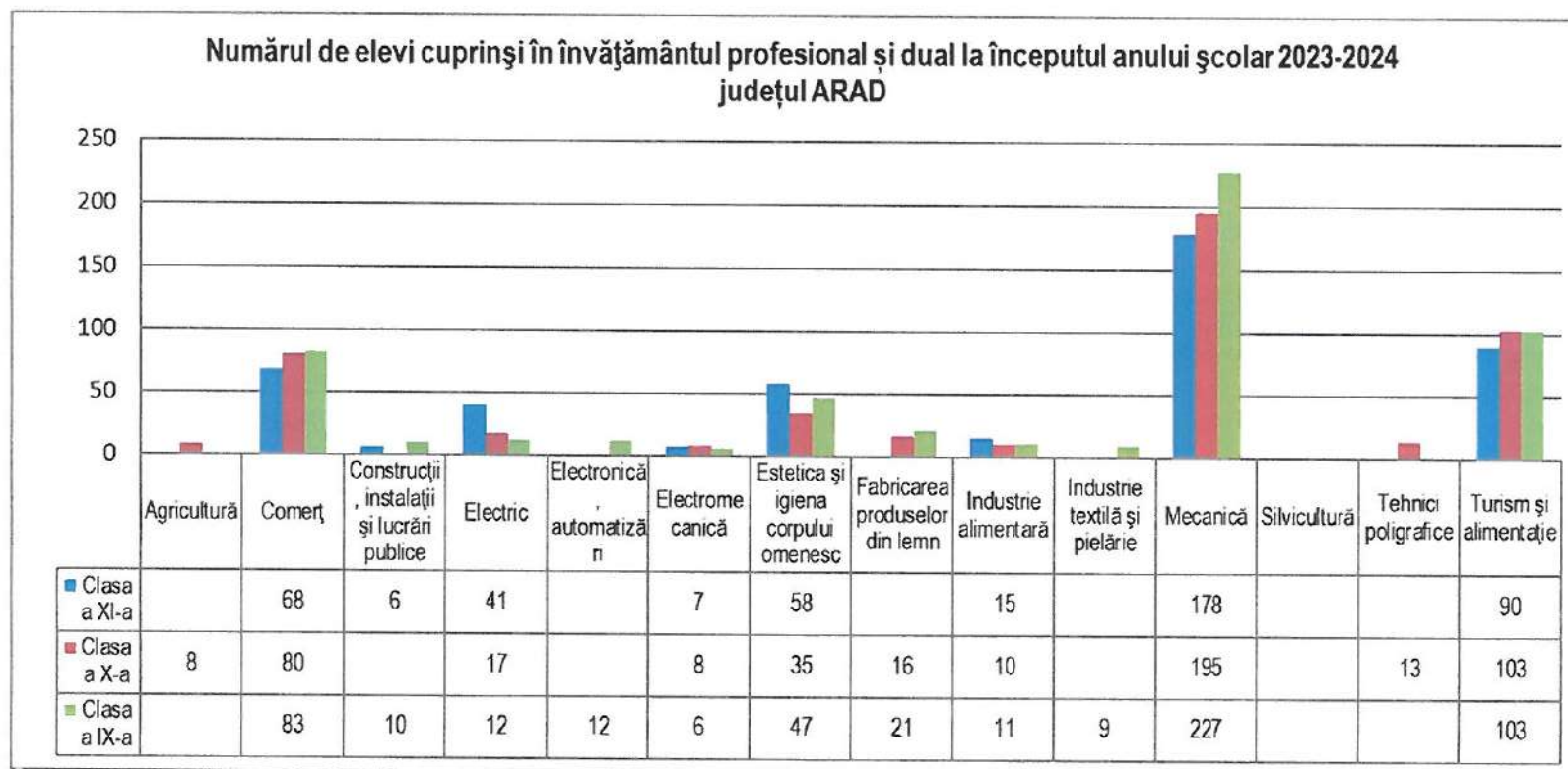
Ponderea numărului de elevi înscriși la începutul anului școlar 2023-2024, pe domenii de formare profesională
- ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL FILIERA TEHNOLOGICĂ, ZI -
Județul ARAD

Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

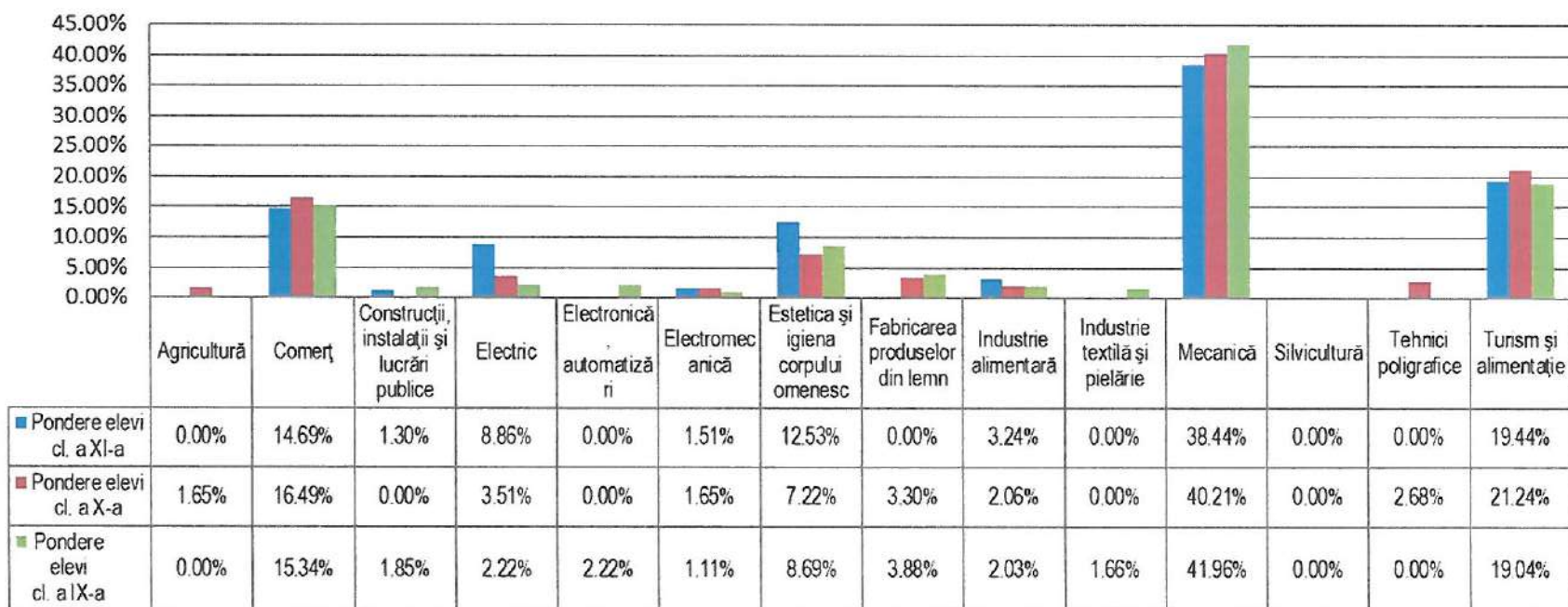
Oferata domeniilor din învățământul profesional și dual în anul școlar 2023 - 2024

Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

Ponderea numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional la începutul anului școlar 2023-2024, pe domenii de formare profesională, județul ARAD

Cadre didactice și numărul de elevi pe cadru didactic

Dimensiunea și calitatea profesională a personalului didactic influențează în mod direct rezultatele procesului educațional. În Regiunea Vest în anul 2019 au fost înregistrate 21.822 de cadre didactice în învățământul preuniversitar și universitar. Dintre aceștia, 71,25% au activat în mediul preuniversitar și 28,75% în mediul universitar.

Față de scăderea numărului de cadre didactice la nivel național de 5,1%, în regiune scăderea a fost de doar 1,7%.

Raportul număr de elevi la un cadru didactic în anul 2019, la toate nivelurile de educație, din Regiunea Vest este de **14,1**, valoare semnificativ mai redusă față de media pe țară de 15 elevi/profesor.

În regiune, mediul preuniversitar înregistrează o medie de 13,3 elevi/profesori, în scădere față de anul 2011 când se înregistra o valoare de 14,3. În mediul universitar scăderea este mai accentuată, în 2019 se înregistrează 17,7 studenți/profesor, față de 19,5 în anul 2011.

Provocări regionale

- Populația școlară este în scădere, urmare a modificării comportamentului demografic,
- Abandonul școlar se manifestă cu intensitate crescută la toate nivelurile de educație,
- Fenomen de supraaglomerare în școlile din mediul urban,
- Necesarul de reabilitare/modernizare a infrastructurii educaționale pentru crearea unor medii de învățare moderne și flexibile la toate nivelurile educaționale este ridicat,
- Creșele și grădinițele nu asigură accesul la educație timpurie pentru toți copiii,
- Învățământul profesional și tehnic nu este atractiv și nu este pliat pe nevoile pieței muncii,

Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

- Ponderea scăzută a absolvenților de studii superioare (vârsta 30-34 de ani) și scăderea constantă a numărului de studenți, cu impact negativ asupra pieței muncii,
- Participare redusă a adulților (25-64 de ani) la formare continuă,
- Sistemul educațional nu dezvoltă relații sustenabile cu mediul economic,
- Lipsa de corelare dintre cererea și oferta de competențe,
- Dificultăți privind accesul la educație a grupurilor vulnerabile,
- Competențele digitale ale elevilor sunt încă limitate și există disparități importante între mediul rural și cel urban.

Măsuri

- Reabilitarea/modernizarea unităților de învățământ din regiune, în funcție de nevoile identificate,
- Construirea/extinderea unităților de învățământ în zonele supraaglomerate,
- Dotarea școlilor cu echipamente specifice, săli/ terenuri de sport de sport, astfel încât să se asigure o bază materială modernă și să se creeze spații de învățare proiectate special pentru a promova noi abordări de predare și învățare, inclusiv cu ajutorul tehnologiilor moderne,
- Construirea de campusuri școlare, cu precădere pentru învățământul profesional și tehnic / învățământul dual,
- Achiziția de mijloace de transport destinate transportului elevilor, cu precădere în arealele periferice,
- Transformarea infrastructurii școlare și achiziționarea de echipamente, astfel încât să se permită digitalizarea procesului educațional,
- Realizarea de centre de formare în domenii de vârf ale tehnicii,
- Înființarea/dezvoltarea de centre/cluburi pentru tineret orientate către activități specifice și consiliere/monitorizare.
- Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic,
- Îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dezabilități și/sau CES,
- Adaptarea metodelor de predare la nevoile elevilor din toate categoriile, inclusiv medii dezavantajate,

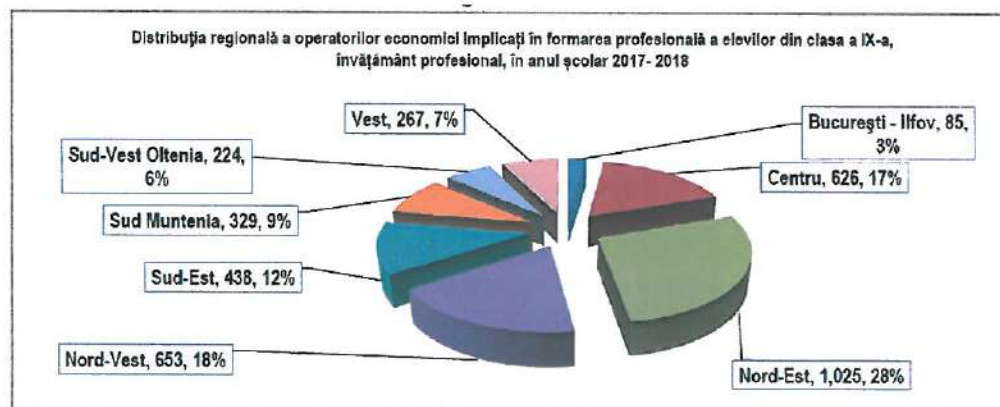
Învățământul profesional și tehnic

Rețele școlare, parteneriate

- Susținerea adoptării unor metode educaționale flexibile, centrate pe elev;
- Identificarea, sprijinirea și promovarea copiilor supradotați,
- Programe de informare, consiliere și educație parentală pentru familiile copiilor, cu focalizare pe familiile copiilor proveniți din grupuri vulnerabile,
- Dezvoltarea sistemului de formare continuă a cadrelor didactice, inclusiv în ceea ce privește digitalizarea,
- Extinderea programelor after-school,
- Promovarea și furnizarea unor pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET,
- Facilitarea dobândirii de calificări pentru persoanele care au părăsit timpuriu școala;
- Creșterea accesului și participării adulților la programe pentru dezvoltarea competențelor cheie,
- Pachete de formare pentru angajați adaptați nevoilor pieței,
- Extinderea și diversificarea ofertei pentru programele de școală duală,
- Dezvoltarea competențelor tehnice ale studenților,
- Diversificarea specializărilor de masterate, studii postuniversitare, studii doctorale adaptate cerințelor regionale,
- Creșterea vizibilității și implicării mediului academic,
- Încurajarea parteneriatelor internaționale la nivelul universităților,
- Cursuri de formare pentru personalul din centrele de pregătire profesională.

Parteneriate cu întreprinderile

În cele 29 de unități de învățământ analizate 60% din totalul de elevi au efectuat practică la ~300 agenți economici.

Unitatea are cel puțin un agent economic în C.A	100 %
Unitatea implică agenți ec. în activitatea de orientare a carierei	98 %
Unitatea are parteneriate cu agenți ec. pentru elaborare CDL	95 %
Unitatea are parteneriate cu agenți ec. pentru Formarea Profesională a Adulților	10 %
Unitatea are parteneriate cu agenți ec. pentru formarea cadrelor didactice	0 %

Toate cele 29 unități au cel puțin un agent economic în consiliul de administrație. Nici o unitate nu are parteneriate cu agenții economici pentru formarea cadrelor didactice

Învățământul profesional și tehnic

Concluzii, probleme

La nivel european există ținte stabilite până în 2027 cu privire la atingerea unor **indicatori de referință în materie de învățământ și formare**.

Există mecanisme decizionale, stabilite prin lege, care prevăd metodologia de elaborare a Planurilor de acțiune ale școlilor (PAS).

Există sistem de asigurare a calității în școli.

Elevii beneficiază de orientare și consiliere pentru carieră în școli, atât la nivelul de pregătire gimnazial, cât și cel secundar superior.

Rata de absolvire a învățământului profesional este scăzută

Există parteneriate de realizare a practicii elevilor la agenți economici, 60% din elevi efectuând stagii de pregătire.

Nu există parteneriate cu agenții economici pentru formarea cadrelor didactice

Există foarte puține parteneriate școli - agenți economici pentru formarea profesională a adulților

Câți elevi beneficiază de orientare și consiliere? Câte ore? Care sunt informațiile directe pe care le primesc elevii cu privire la alegerea rutei profesionale? Cum se evaluează/masoră rezultatul acestor activități?

De ce rata de inserție de succes a absolvenților este atât de redusă? Ce măsuri trebuie luate pentru îmbunătățirea acestui indicator ?

Cum se poate mări rata de absolvire a învățământului liceal, profesional, postliceal?

Cum se poate îmbunătăți calitatea practicii efectuate de elevi la agenții economici ? Cum se poate mări numărul elevilor ce fac practică ?

Cum încurajăm agenții economici să încheie parteneriate cu agenții economici pentru formarea profesională a adulților și pentru formarea cadrelor didactice?

Analiza SWOT PLAI

Sinteză

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">Planificarea strategică a ofertei de școlarizare din IPT, realizată la nivel județean prin PLAI și la nivelul unităților școlare prin PASRezultate pozitive ale diferitelor programe de elaborare de servicii de consiliere și orientare derulate până în prezentExistența unor parteneriate viabile cu agenți economici, autorități și alte organizații care contribuie la integrarea socio-profesională a absolvențilorGeneralizarea utilizării instrumentelor de asigurare a calității în toate școlile IPTOferta de învățământ superior permite accesul absolvenților de liceu, din tot județulPotențial economic bun, tradiție industrială, zone industrialePrezența investițiilor din afara țăriiInteres crescut pentru învățământul tehnic în județNumăr mare de programe europene accesate de școlile TVET (Leonardo da Vinci, Comenius)Unitățile școlare TVET sunt conectate la internet	<ul style="list-style-type: none">Număr redus de unități școlare IPT autorizate ca furnizori de educație a adulțilorProcent ridicat de elevi care nu continuă studiile după clasa a VIII-aScăderea populației școlare în perioada imediat următoare ceea ce implică și scăderea numărului de clase pentru învățământul TVETIncertitudinea din mediul economic și baza de date deficitară duce la imposibilitatea realizării unei prognoze realeDeficit de personal calificat în unele zone ruraleScăderea calității pregătirii/instruirii practice influențată de dotarea cu echipamente învechite a atelierelor și laboratoarelor din majoritatea unităților TVETEfectuarea instruirii practice în atelierelor școală și a laboratorului tehnologic cu clasa întreagăNumăr insuficient de cabinete de orientare școlară și profesională și de consilieri școlariDeficitul de cadre didactice calificate pe domenii cum ar fi: electric, electronică–automatizări, informatică, turism, transporturi rutiere, construcții;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">Migrarea din alte județe a populației active;Existența zonei libere Curtici, a zonei industriale și a aeroportului internațional;Corelarea curriculum-ului din învățământul profesional și tehnic cu cerințele agenților economici parteneri.Existența unui patronat în creștere la nivel de județ;Existența unor fonduri prin programele U.E. precum și posibilitatea accesării acestor fonduri.Autorizarea unităților TVET ca furnizori de formare profesionalăOrganizarea periodică de către AJOFM Arad a bursei locurilor de muncăMotivarea financiară a agenților economici privind angajarea absolvențilorȘcolarizarea elevilor la cererea operatorilor economici.	<ul style="list-style-type: none">Insuficienta finanțare a învățământului TVET;Scăderea naturală a populației;Lipsa motivației;Depopularea zonelor rurale prin plecarea tinerilor;Îmbătrânirea populației active, scăderea populației școlare;Incompatibilitatea unor prevederi legislative cu cerințele reformei;Nerespectarea unor prevederi legislative din constrângeri financiare;Deficitul prognozat de personal calificatAbandonul școlar din motive socio-economice;Degradarea spațiilor de cazare și masă din unitățile școlare;Dezinteresul unor operatori economici în încheierea de parteneriate cu unitățile școlare

Recomandari pentru IPT

Demografice

CONCLUZII PLAI	RECOMANDĂRI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL IPT
Demografie	
<p>Se remarcă scăderea numărului populației la nivelul județului Arad; ritmul cel mai alert de descreștere îl înregistrează populația de vârstă școlară.</p> <p>Se constată o scădere a populației de vârstă preșcolară și școlară care a emigrat definitiv.</p> <p>În perioada analizată în Arad s-a contatat o scădere de 9,56 % a populației, de la 459286 locuitori în 2005 la 410143 locuitori la nivelul anului 2021.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Raționalizarea ofertei TVET în raport cu nevoile de calificare și acoperirea teritorială prin: <ul style="list-style-type: none"> - evitarea suprapunerii ofertelor de școlarizare la unități școlare aflate în vecinătate; - concentrarea resurselor în unități școlare cu perspective reale de dezvoltare ▪ Dezvoltarea de programe și proiecte care vizează prevenirea abandonului școlar; ▪ Implicarea școlilor în proiecte europene pentru a oferi elevilor posibilitatea efectuării stagiilor de pregătire practică în țări ale Uniunii Europene ▪ Dezvoltarea unor pachete integrate pentru creșterea participării la învățământul IPT a persoanelor care provin din grupuri vulnerabile (populația de etnie rromă, familii cu venituri mici etc.): „școala după școală”, învățarea asistată și educația remedială, „educația, a doua șansă” ▪ Încurajarea școlilor pentru autorizarea ca furnizori pentru formarea adulților, ca activitate complementară la formarea profesională inițială.
<p>Un procent de 45,93% din populație trăiește în mediul rural.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Accesul la educație și formare profesională a populației de vârstă școlară din mediul rural: <ul style="list-style-type: none"> - extinderea învățământului IPT în școlile din mediul rural; - dezvoltarea infrastructurii școlilor aflate în zonele defavorizate
<p>Îmbătrânirea populației la nivelul județului</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea unor programe de formare profesională continuă în scopul menținerii resurselor umane pe piața muncii pe o perioadă cât mai mare de timp (bătrânețe activă) prin retragerea din activitate mai târziu și progresiv
<p>Ponderea populației de etnie rromă din totalul populației județului Arad, ste de 4,08%.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Înființarea de clase pentru învățământul IPT în localitățile cu populație preponderent de etnie rromă și inițierea unor acțiuni stimulative pentru școlarizarea acestora.

Recomandări pentru IPT

Economice

CONCLUZII PLAI	RECOMANDĂRI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL IPT
<p>• Economie</p>	
<p>Industria deține cea mai importantă pondere în economia județului Arad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Menținerea școlarizării pentru domeniile de calificare din industria prelucrătoare, electric, electronică, automatizari, informatică, în scopul adaptării competențelor la tendințele de tehnologizare avansată din aceste domenii ▪ Reducerea ofertei de școlarizare pentru calificări din industria textilă și pielărie care presupun utilizarea lohn-ului intensiv
<p>Construcțiile reprezintă un domeniu important în economia județului, caracterizat prin insuficiența forței de muncă și nivel scăzut de calificare al lucrătorilor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea școlarizării pentru calificările de nivel 3 și 4 în scopul ridicării nivelului de competențe al lucrătorilor din construcții în utilizarea materialelor și tehnologiilor neconvenționale precum și a echipamentelor performante.
<p>În ultimii ani, cifra de afaceri în domeniul serviciilor s-a aflat într-o continuă creștere. Ponderea cea mai mare au avut-o serviciile în transport 31,7%, urmate de alte servicii prestate în principal întreprinderilor (15,5%), recuperarea deșeurilor (7,7%), poșta și telecomunicații (5,6%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea ofertei de școlarizare pentru calificări din domeniul serviciilor prin: <ul style="list-style-type: none"> - diversificarea calificărilor - școlarizarea pentru calificări de nivel 4 în domeniul bancar, tranzacții financiare, asigurări, transporturi și infrastructură
<p>Agricultura Un aspect caracteristic al acestui județ este ponderea destul de ridicată a populației ocupate în sectorul agricol. Datorită fărâmițării terenurilor agricole și nivelului redus de asociere a producătorilor privați, ca și a unor cauze ce țin de lipsa fondurilor pentru efectuarea de investiții și de slaba dezvoltare a infrastructurii în zonele rurale, productivitatea în sectorul agricol se menține la un nivel scăzut</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Restructurarea ofertei de școlarizare pentru calificări din agricultură prin introducerea/ extinderea calificărilor specifice agriculturii montane ecologice. ▪ Consolidarea parteneriatului social prin antrenarea în procesul decizional și de planificare strategică a IPT a reprezentanților instituțiilor și organizațiilor relevante pentru ruralul montan ▪ Completarea/adaptarea pregătirii elevilor de la nivelul gimnazial din zonele montane cu noțiuni generale privind economia ruralului montan (prin orele de educație tehnologică / componenta CDS)

Recomandări pentru IPT

Piața muncii

CONCLUZII PLAI	RECOMANDĂRI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL IPT
Piața muncii	
<p>Studiile privind piața muncii indică o scădere semnificativă a populației școlare în următorii ani (în primul rând vor fi afectate școlile de învățământ primar și gimnazial, dar mai târziu efectele scăderii populației școlare se vor resimți și la celelalte niveluri educaționale).</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Facilitarea inserției absolvenților IPT pe piața muncii prin dezvoltarea competențelor „cheie” și a unor abilități, precum:<ul style="list-style-type: none">▪ disponibilitate la schimbare și la mobilitate profesională;▪ capacitate de adaptare a competențelor la cerințele angajatorilor ;▪ capacitate de comunicare ;▪ disponibilitate la mobilitate geografică ;▪ capacitate de adaptare la transformările micro și macroeconomice;
<p>Integrarea piețelor conduce la necesitatea firmelor de a se adapta concurenței, fiind favorizați cei cu un nivel de pregătire ridicat, cu o paletă mai largă de competențe, dar și cu o mobilitate profesională mare.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Rezultatele proiecției cererii de forță de muncă indică necesitatea ca școlile IPT să includă în oferta lor mai multe programe de recalificare pentru a actualiza competențele forței de muncă la nevoile actuale și viitoare ale pieței muncii.
<p>Cererea de forță de muncă se estimează că va rămâne deficitară comparativ cu oferta în toate regiunile de dezvoltare economică</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea abilităților antreprenoriale alături de competențe cât mai ridicate în domeniul tehnologic și informatic sporesc șansa absolvenților de învățământ profesional și tehnic de a-și găsi un loc de muncă.
<p>Rezultatele proiecției cererii de forță de muncă indică necesitatea ca școlile IPT să includă în oferta lor mai multe programe de recalificare pentru a actualiza competențele forței de muncă la nevoile actuale și viitoare ale pieței muncii.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea parteneriatelor școlilor cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților<ul style="list-style-type: none">▪ Autorizarea școlilor ca furnizori de formare profesională continuă și implicarea în programe de formare continuă pentru adulți▪ Autorizarea școlilor ca centre de evaluare-validare a competențelor profesionale obținute în alte contexte decât cele formale▪ Diversificarea ofertei de formare și adaptarea la nevoile grupurilor țintă, exemple : programe de formare la distanță, consultanță, etc.▪ Implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii

Recomandări pentru IPT

Oferta școlilor IPT

CONCLUZII PLAI	RECOMANDĂRI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL IPT
• Oferta școlilor pentru învățământul profesional și tehnic (IPT)	
Rata netă de cuprindere în anul școlar 2016 - 2017 este la nivelul ratei de cuprindere din România fiind însă sub rata netă de cuprindere la nivel European	▪ Se recomandă realizarea unor evidențe complete cu privire la categoria tinerilor necuprinși în sistemul formal de educație și identificarea unor măsuri urgente în vederea creșterii ratei de cuprindere
Pe parcursul perioadei de școlarizare se realizează pierderi mari din numărul total de tineri cuprinși în sistemul formal de educație. Acești tineri se vor regăsi în societate fără o calificare, fără studii finalizate, cu risc de marginalizare socio – profesională ridicat.	▪ Sunt necesare măsuri urgente pentru diminuarea fenomenului de abandon școlar la nivelul județului și asigurarea unor alternative pentru completarea studiilor și obținerea unei calificări, programe de sprijin după școală și în vacanță, implicarea familiei în educație, dezvoltarea profesională a profesorilor care lucrează cu elevi cu risc, utilizarea tehnologiilor de instruire, personalizarea învățării, implicarea comunității în viața școlii, programe de prevenire a violenței. Pentru contracararea pierderilor din sistem se recomandă atragerea tinerilor în sistemul de învățământ seral sau frecvență redusă.
Rețeaua școlară TVET este corespunzător dispersată în următoarele zone ale județului: municipiul Arad, Lipova, Săvârșin, Pâncota, Ineu, Beliu, Sebiș, Gurahonț, Pecica, Sântana, Chișineu Criș, Nădlac, Curtici.	▪ Este necesară stabilirea, la nivelul județului, în funcție de distribuția spațială a unităților școlare, a distanței maxime care poate fi parcursă astfel încât fiecare elev să aibă acces la școală și implicit la o calificare prin formare profesională inițială. Măsurile aferente acestei probleme pot fi legate de asigurarea de condiții de cazare în internate, cu sprijin material pentru acoperirea costurilor pentru transportul în comun adecvat sau reorganizarea rețelei școlare (activitatea A 4.1.1)
Rezultatele diferitelor programe de consiliere și orientare derulate până în prezent au aratat influențele benefice asupra grupului țintă, nevoia acestor servicii. Număr mare de elevi / consilier școlar; număr insuficient de cabinete de orientare și consiliere profesionala; număr mic de ore de consiliere / elev	▪ Este necesar ca serviciile de consiliere și orientare in cariera să fie dezvoltate la nivelul județului pentru a fi corelate cu piața forței de muncă, asigurând o mai mare mobilitate ocupațională
Unul dintre efectele descreșterii evoluției populației școlare este creșterea riscului disponibilizărilor în rândul resurselor umane. Scăderea populației școlare are ca efect reducerea corespunzătoare a numărului de norme didactice.	▪ Este necesar ca personalul din învățământ să fie corect informat cu privire la tendințele de evoluție a populației școlare și să fie elaborat un plan de măsuri cu implicarea sindicatelor din învățământ, măsuri ce pot compensa aceste efecte (formare, educație pentru adulți). O soluție practică în evitarea disponibilizărilor din cadrul resurselor umane este promovarea alternativelor educaționale de tip învățământ seral, frecvență redusă cât și educația adulților. ▪ Asigurarea accesului la formare profesională continuă a cadrelor didactice din IPT prin stagii de formare metodică, activități de mentorat, stagii de formare specializată la agenții economici

Recomandări pentru IPT

Oferta școlilor IPT

CONCLUZII PLAI	RECOMANDĂRI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL IPT
• Oferta școlilor pentru învățământul profesional și tehnic (IPT)	
<p>Impactul și eficiența formării profesionale poate fi măsurat prin succesul absolvenților pe piața muncii. Informațiile obținute prin „Studiul privind inserția socio-profesională a absolvenților de învățământ profesional și tehnic”- studiu realizat de CJRAE Arad- oferă o apreciere cantitativă asupra gradului de adecvare a ofertei de formare profesională la cererea de forță de muncă, arată măsura calității formării profesionale inițiale apreciată prin gradul de adecvare a competențelor dobândite de absolvenți la cerințele locurilor de muncă.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Promovarea unor proiecte de realizare sistematică a unor anchete și studii de urmărire a absolvenților
<p>Educația și formarea profesională pot fi servicii de calitate oferite beneficiarilor doar în situația în care se bazează pe un parteneriat real și funcțional.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ În acest scop este necesar ca deciziile care se iau cu privire la educație și la formarea profesională să fie fundamentate pe recomandările structurilor partenariale și avizate de către acestea într-o consultare regulată. Sistemul de monitorizare a implementării PRAI și PLAI trebuie să asigure cerințele formulate mai sus.
<p>Județul Arad are un șomaj scăzut comparativ cu restul țării și un nivel ridicat de trai, factori care constituie un mediu propice pentru promovarea specializărilor înalte promovate de ciclul superior al liceului sau de instituțiile de învățământ superior.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Poate fi întărită recomandarea de a încuraja tinerii în obținerea unei calificări de nivel 4 și 5
<p>Pentru asigurarea calității ofertei de educație și de formare profesională este necesară asigurarea unei infrastructuri moderne, cuprinzând clădiri, săli de clasă, laboratoare și ateliere, campusuri școlare, precum și dotarea acestora cu echipamente moderne.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Este necesară și urgentă finalizarea inventarului spațiilor pe care le dețin unitățile școlare, analiza statutului juridic al acestora cu accent pe situații în curs de retrocedare) elaborarea unui plan de măsuri pe termen lung și intervenții urgente pe termen scurt pentru utilizarea spațiilor existente (inclusiv cele care sunt nefuncționale, închiriate sau alte situații).▪ Necesitatea unei politici coerente de reabilitare, modernizare și dotare a spațiilor educaționale pentru IPT.

Recomandări pentru IPT

Obiective, rezultate, acțiuni

Obiective	Optimizarea procesului de implementare a documentului PLAI	Corelarea ofertei de formare cu cererea pieței muncii	Dezvoltarea resurselor umane din TVET	Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră
Tinte	<ul style="list-style-type: none"> Implementarea măsurilor PLAI. Crearea unor rețele eficiente de monitorizare a implementării măsurilor PLAI 	<ul style="list-style-type: none"> Analiza gradului de corelare a ofertei școlare a județului ARAD și recomandărilor regionale din PLAI Constituirea bazei de date la nivel județean privitoare la cuprinderea absolvenților TVET. Îmbunătățirea calității instruirii practice a elevilor. 	<p>Asigurarea accesului la cursuri de formare pentru resursele umane din TVET</p>	<ul style="list-style-type: none"> Reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlilor din IPT. Dotarea cu echipamente de instruire, conform standardelor de pregătire. 	<ul style="list-style-type: none"> Toți elevii din TVET vor beneficia de servicii de consiliere și orientare pentru carieră. Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice spre a oferi servicii de consiliere și orientare.
Rezultate măsurabile	<ul style="list-style-type: none"> Rețele de monitorizare constituite la nivel regional și local . PLAI afișat pe site-ul AJOFM Arad, CJ AR, ISJAR Rapoarte de monitorizare întocmite în urma monitorizării PLAI PLAI realizat în termen și în concordanță cu cerințele și recomandările PLAI 	<ul style="list-style-type: none"> Statistici, analize comparative constituite la nivelul fiecărui județ, referitoare la cuprinderea absolvenților TVET în învățământul superior și pe piața forței de muncă. Numărul elevilor care fac practică la locul de muncă. Un raport de analiză comparativă cu privire la corelarea ofertei școlare a județului și recomandărilor regionale din PLAI 	<ul style="list-style-type: none"> O activitate de informare a întregului personal, organizată semestrial. Adaptarea resurselor umane din TVET la cerințele angajatorilor pentru minim 30% din numărul cadrelor didactice. Rețele de colaborare, constituite la nivelul județului Arad. Număr de persoane instruite, număr de proiecte elaborate. 	<ul style="list-style-type: none"> Baza de date referitoare la starea unităților de învățământ, listă de priorități pentru investiții, avizate de CLDPS. Până în 2020 toate școlile TVET din regiune, să corespundă normelor de siguranță, igienă și confort pentru elevi. Până în 2020, 50% din școlile TVET din regiune dotate la nivelul standardelor moderne de pregătire profesională. 	<ul style="list-style-type: none"> Instrumente și statistici referitoare la opțiunile elevilor, analizate în fiecare an Număr de activități de informare adresate elevilor și părinților acestora, organizate de cadrele didactice TVET în parteneriat cu psihologii școlari. Număr de cadre didactice absolvente al Modulului de formare cu tema Consiliere și orientare.
Acțiuni pentru atingerea obiectivelor	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea unei rețele de monitorizare a implementării măsurilor PLAI Reactualizarea PLAI Asigurarea accesului la informații structurate. 	<ul style="list-style-type: none"> Urmărirea ieșirilor din sistemul TVET, asigurarea calității instruirii practice a elevilor. Analiza gradului de corelare a ofertei școlare a județului ARAD și recomandărilor regionale din PRAI Identificarea și implementarea unor măsuri la nivel de județ care vizează creșterea ratei de cuprindere. 	<ul style="list-style-type: none"> Organizarea a cel puțin două sesiuni de informare. Stagii de formare a cadrelor didactice din TVET. 	<ul style="list-style-type: none"> Inventarul necesarului de lucrări de reabilitare a infrastructurii. Evaluarea necesarului de dotare cu echipamente. Evaluarea costurilor și identificarea tuturor surselor de finanțare. 	<ul style="list-style-type: none"> Designul instrumentelor prin care elevii să-și exprime opțiunile privitoare la carieră. Inventarierea opțiunilor tinerilor. Cuprinderea cadrelor didactice.

Analize chestionare PLAI

Recomandări

Sinteza opiniilor persoanelor care au făcut aprecieri asupra documentului PLAI

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">▪ prezentarea centralizată a tendințelor de dezvoltare economică și a necesarului de calificări pe domenii de activitate▪ face cunoscute prioritățile de dezvoltare economică la nivelul județului și regiunii▪ previzionează dinamica pieței muncii pe următorii ani în funcție de prioritățile dezvoltării locale▪ corelarea planurilor de acțiune din IPT cu nevoile de educație și formare profesională la nivel regional și județean▪ statisticile referitoare la întreprinderi și previziunile asupra locurilor de muncă, nevoilor de formare și evoluția demografică▪ prezintă obiective și ținte stipulate în PLAI▪ structura informației, documentarea masivă, informația clară și obiectivă▪ toate obiectivele sunt relevante și utile pentru realizarea PAS▪ cunoașterea priorităților la nivel regional și local▪ implicarea partenerilor sociali în IPT; relevanța PLAI pentru corelarea PAS▪ evoluția populației școlare, prognoza locurilor de muncă disponibile▪ structura șomajului înregistrat la agențiile de forță de muncă▪ proiecția cererii de formare profesională.	<ul style="list-style-type: none">▪ imposibilitatea corelării ofertei educaționale cu cererile pieței muncii▪ dificultate în stabilirea unei conexiuni între cerințe, nevoi, resurse și posibilități de formare▪ nu se poate previziona evoluția economică a agenților economici din regiune în condițiile de criză economică▪ gradul relativ scăzut de accesibilitate pentru toți potențialii beneficiari ai acestui document▪ informații insuficient de clare privind nevoia de forță de muncă/specializări în perspectiva de min 3 - 5 ani▪ lipsa informațiilor despre posibili viitori investitori în zona și ce nevoie de personal (calificări) ar solicita▪ ar trebui să se insiste mai mult asupra ofertei pieței forței de muncă.
Recomandări	
<ul style="list-style-type: none">▪ viitorii investitori ar trebui să colaboreze cu instituțiile de învățământ pentru planurile de școlarizare (licee tehnologice și învățământ profesional)▪ ar trebui căutate soluții pentru prevenirea abandonului școlar sau integrarea acestora în activitatea agenților economici parteneri▪ ar fi benefică o îmbunătățire a legislației în care agenții economici să fie favorizați pentru parteneriatele cu școlile și care să poată integra tineri (inclusiv cei cu nevoi speciale) pe piața muncii▪ acțiuni concrete privind consilierea și orientarea profesională, atât pentru elevi, cât și pentru profesori▪ formarea profesională a cadrelor didactice de specialitate la agenții economici▪ să se solicite agenților economici să prezinte o situație privind estimările necesarului de forță de muncă/specializare pentru o perioadă de 3-5 ani pentru a prevedea planurile de școlarizare▪ solicitările agenților economici de calificări și de noi meserii/specializări▪ elaborarea unor propuneri legislative în care operatorul economic să fie stimulat în măsura în care contribuie la dezvoltarea bazei materiale a școlii (prin asigurarea de materiale, scule, dispozitive, aparatură, utilaje)▪ îmbunătățirea parteneriatului activ între unitățile școlare și CCAI în vederea unei mai bune cunoașteri a ofertei locurilor de muncă▪ întâlniri școli - agenți comerciali pentru identificarea concretă a nevoilor ambelor părți▪ mediatizarea corectă a beneficiilor obținute în urma dezvoltării învățământului profesional (profesori, elevi, părinți, instituții)	

Autori PLAI, membrii ai Comitetului Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social:

- GROȘAN NICOLAE - PREȘEDINTE, CENTRUL DE DEZVOLTARE ARAD, PREȘEDINTE CLDPS ARAD
- SECULICI GHEORGHE - PREȘEDINTE, CAMERA DE COMERȚ, INDUSTRIE ȘI AGRICULTURĂ ARAD
- GREC FLORICA - DIRECTOR EXECUTIV, AGENȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ ARAD
- HENTEȘ MARINEL - DIRECTOR EXECUTIV, AGENȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ARAD
- BĂTRÂN MARIANA - DIRECTOR, AGENȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU PRESTAȚII SOCIALE ARAD
- IENEȘESCU DĂNUȚ - PREȘEDINTE, SINDICATUL DEMOCRATIC DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ARAD
- MOCA TEODOR - PREȘEDINTE, SINDICATUL "AUGUSTIN MAIOR" ARAD
- TODERICI OVIDIU - COORDONATOR CENTRU, CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ ARAD
- GONDOR MARIUS - INSPECTOR ȘCOLAR GENERAL, INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD

Grup de lucru pentru actualizare date PLAI - învățământ profesional și tehnic:

- BORZA VASILE - INSPECTOR ȘCOLAR PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI TEHNIC, INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARAD
- BĂLTĂREȚU MONICA - DIRECTOR, COLEGIUL ECONOMIC ARAD
- BOJA FLORINEL - DIRECTOR, LICEUL TEHNOLOGIC "IULIU MOLDOVAN" ARAD
- BĂIȘANU STELIANA - DIRECTOR, LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI AUTO "HENRI COANDĂ" ARAD
- TĂRNICERIU CLAUDIA - DIRECTOR, COLEGIUL PARTICULAR "VASILE GOLDIȘ" ARAD
- ZDRENȚAN NICOLAE - profesor, LICEUL TEHNOLOGIC "SAVA BRANCOVICI" INEU

Tehnoredactare: informatician BERNAT MARIANA – Colegiul Economic ARAD